

FINANSMINISTERIET

Budgetoversigt 1

Maj 2004

Budgetoversigt 1, maj 2004

Budgetoversigten udkommer normalt tre gange årligt – i maj, august og december.

Budgetoversigten indeholder blandt andet en aktuel status for de samlede offentlige finanser og finanspolitikken. Budgetoversigten fokuserer desuden på statens finanser – herunder statens udgifter og indtægter – og udviklingen i statsgælden.

I tabeller kan afrunding medføre, at beløbene ikke summer til totalen.

Publikationen kan bestilles telefonisk hos:

Schultz Information
Herstedvang 10
2620 Albertslund
Telefon 43 63 23 00
Fax: 43 63 19 69
E-mail: schultz@schultz.dk
Hjemmeside: www.schultz.dk

eller afhentes hos:

Schultz Information
Herstedvang 4
2620 Albertslund

Henvendelse om publikationen kan i øvrigt ske til:

Finansministeriet
1. kontor
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
Telefon 33 92 33 33

Omslag: b:graphic
Foto: Søren Rønholt
Tryk: Schultz Grafisk
Oplag: 2.500
Pris: 75 kr.

Trykt publikation:
ISBN: 87-7856-650-9

Elektronisk publikation:
Produktion: Finansministeriet
ISBN: 87-7856-561-7

Publikationen kan hentes på Finansministeriets hjemmeside: www.fm.dk

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning.....	5
2.	Statens finanser.....	9
2.1.	Oversigt over statens finanser.....	10
2.2.	Statens udgifter.....	12
2.3.	Statens indtægter.....	17
2.4.	Statens finansieringsbehov og gæld.....	26
3.	Offentlige finanser og finanspolitikken.....	33
3.1.	Offentlige finanser.....	34
3.2.	Finanspolitikken aktivitetsevirkning.....	41
3.3.	Strukturel budgetsaldo.....	42

Bilag 1. Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2004

Bilag 2. Offentlige finanser, 2003-2005

1 Indledning

Siden vedtagelsen af finansloven for 2004 i december har regeringen i marts gennemført Forårspakken, der blandt andet indebærer en fremrykning af de allerede vedtagne personskattenedsættelser i 2005-2007 til 2004, fremrykning af støttet boligbyggeri og statslige investeringer, en samlet pakke vedrørende uddannelse og opkvalificering af ledige og beskæftigede samt en midlertidig suspension af indbetalingerne til den særlige pensionsopsparing (SP) i 2004 og 2005.

Virkningerne af Forårspakken er indarbejdet i skønnene for de statslige finanser i 2004 og de offentlige finanser i 2004 og 2005.

Forårspakken skal understøtte det ventede økonomiske opsving i 2004 og dermed bidrage til faldende ledighed og stigende beskæftigelse, *jf. Økonomisk Redegørelse*, maj 2004. Samlet set skønnes Forårspakken at stimulere den økonomiske aktivitet svarende til 0,3 pct. af BNP i 2004.

Forårspakken, herunder fremrykning af skattelettelser og den midlertidige suspension af SP-indbetalingerne, er forenelig med den forudsatte finanspolitik og svækker ikke gældsnedbringelsen frem mod 2010.

Siden december er skønnene for den offentlige saldo og statens DAU-saldo i 2004 nedjusteret, *jf. tabel 1.1*. Nedjusteringerne kan blandt andet henføres til opjusteringer af udgifterne til efterløn, sociale pensioner og tjenestemandspensioner mv. Statens DAU-saldo i 2004 reduceres endvidere som følge af blandt andet betalingsforskydninger vedrørende selskabsskatteprovenuet mellem 2003 og 2004.

1. Indledning

Tabel 1.1. Nøgletal for offentlig økonomi, 2003-2004

	2003		2004	
	Dec.	Maj	Dec.	Maj
DAU-saldo (mia. kr.)	12,8	12,4	10,0	1,1
DAU-saldo (pct. af BNP)	0,9	0,9	0,7	0,1
DAU-saldo ekskl. engangsforhold mv. (mia. kr.)	7,1	3,7	6,9	3,8
DAU-saldo ekskl. engangsforhold mv. (pct. af BNP)	0,5	0,3	0,5	0,3
Offentlig saldo ¹⁾ (mia. kr.)	18,5	16,7	20,7	18,1
Offentlig saldo ¹⁾ (pct. af BNP)	1,3	1,2	1,4	1,2
Strukturel budgetsaldo ²⁾ (pct. af BNP)	2,1	1,7	1,8	1,3
Finanseffekt (pct. af BNP)	-0,1	-0,1	0,4	0,6
Realvækst i offentligt forbrug (pct.)	0,1	0,5	0,7	0,7

- 1) Stat, amter, kommuner og sociale kasser og fonde (ATP, A-kasser og Lønmodtagernes Garantifond).
- 2) Den strukturelle saldo tager højde for konjunkturernes påvirkning af de offentlige finanser.

I 2004 skønnes DAU-overskuddet således til ca. 1 mia. kr. mod forudsat 10 mia. kr. på FL04. Statens overskud i 2004 skønnes dermed at blive lavere end i 2003. Korrigeret for engangsforhold mv. er DAU-saldoen dog tilnærmelsesvis uændret fra 2003 til 2004. Betalingsforskydninger o.lign. er således en medvirkende årsag til, at engangspåvirkningerne af DAU-saldoen samlet set er positive i 2003 og negative i 2004.

For de samlede offentlige finanser – der dækker stat, amter og kommuner, ATP, A-kasserne og Lønmodtagernes Garantifond – skønnes et overskud på 18,1 mia. kr. i 2004 mod et forventet overskud på 20,7 mia. kr. i december.

I 2005 ventes overskuddet på de samlede offentlige finanser at stige til 26,1 mia. kr. svarende til 1,7 pct. af BNP. Forbedringen af de offentlige finanser fra 2003 til 2005 kan primært henføres til den ventede bedring af konjunkturerne, herunder højere beskæftigelse og lavere ledighed.

I forhold til decembervurderingen er den strukturelle budgetsaldo i 2003 nedjusteret med 0,4 pct. af BNP fra 2,1 til 1,7 pct. af BNP, mens den faktiske offentlige saldo kun er nedjusteret med 0,1 pct. af BNP i 2003. Det skal blandt andet ses i sammenhæng med, at den faktiske saldo afspejler højere udgifter af mere varig karakter til især indkomstoverførsler og offentlige tilskud til blandt andet fleks- og skånejob kombineret med mid-

lertidigt højere renteindtægter i fondene, der samlet set trækker i retning af en lavere strukturel saldo.

Der skønnes en reduktion af den strukturelle budgetsaldo fra 2003 til 2004, der primært følger af den aktivitetsstimulerende finanspolitik, herunder nedsættelsen af skatten på arbejdsindkomst for i alt knap 10 mia. kr. i 2004. De gunstige strukturvirkninger for arbejdsudbuddet af lavere skat på arbejde ventes først at vise sig på længere sigt.

Med Forårspakken stimuleres den økonomiske aktivitet således yderligere i 2004, hvilket er afspejlet i opjusteringen af finanseffekten til 0,6 pct. af BNP mod 0,4 pct. af BNP i december. Dertil kommer et ekspansivt bidrag fra den midlertidige suspension af SP-indbetalingerne svarende til ca. 0,1 pct. af BNP i 2004.

Finanspolitikens stramhedsgrad i 2005 er endnu ikke fastlagt. Det vil finde sted i løbet af 2004 blandt andet i forbindelse med udarbejdelsen af finanslovsforslaget for 2005, der fremlægges i august.

Danmarks Statistiks foreløbige opgørelse af det nominelle offentlige forbrug i 2003 er lidt lavere end ventet i december, men realvæksten er opjusteret til knap 0,5 pct. mod godt 0,1 pct. i decembervurderingen. Danmarks Statistiks tal afspejler således en anden fordeling på pris- og mængdevækst end ventet i december. På baggrund de endelige kommunale regnskaber for 2003 ventes Danmarks Statistiks kommende offentliggørelser af det offentlige forbrug at afspejle en oprevison af det nominelle offentlige forbrug på i størrelsesordenen ½ mia. kr. i 2003 svarende til 0,1-0,2 pct.enheder i realvækst.

Baseret på Danmarks Statistiks budgetstatistik for de offentlige finanser i 2004 og Forårspakken skønnes det nominelle offentlige forbrug at være på linje med decemberskønnet, og i lyset heraf skønnes realvæksten i det offentlige forbrug fortsat til 0,7 pct. i 2004.

2 Statens finanser

- *På statsregnskabet for 2003 er DAU-overskuddet opgjort til 12,4 mia. kr. Det er knap 1½ mia. kr. mere end budgetteret på FL03 og stort set som skønnet i december.*
- *I 2004 skønnes der en DAU-saldo på ca. 1 mia. kr. Skønnet for DAU-saldoen i 2004 skal ses på baggrund af bl.a. ekstraordinært store á conto indbetalinger af selskabsskat i 2003, der i et vist omfang forventes modværet af udbetalinger af overskydende skat i 2004.*
- *Renset for engangsforhold mv. er DAU-overskuddet opgjort til ca. 3¾ mia. kr. i både 2003 og 2004.*
- *Statens udgifter i 2004 skønnes at udgøre ca. 449 mia. kr. eller godt 4 mia. kr. mere end budgetteret på FL04.*
- *Statens indtægter forventes at blive ca. 450 mia. kr. i 2004 eller knap 5 mia. kr. mindre end skønnet på FL04.*
- *Opgjort i pct. af BNP forventes statens gæld at falde fra 38,8 pct. i 2001 til 36,1 pct. i 2004.*
- *Den offentlige ØMU-gæld skønnes at udvise et fald fra 47,8 pct. af BNP i 2001 til 42,6 pct. af BNP i 2004.*

2. Statens finanser

2.1. Oversigt over statens finanser

På statsregnskabet for 2003 er overskuddet på statens drifts- anlægs- og udlånsbudget – den såkaldte DAU-saldo – opgjort til 12,4 mia. kr. eller 0,9 pct. af BNP, *jf. tabel 2.1*. Overskuddet blev dermed stort set som ventet i *Budgetoversigt 3*, december 2003.

Tabel 2.1. DAU-saldoen, 2003 og 2004

Mia. kr., årets priser	2003			2004		
	Dec.	Regn.	Ændr.	FL04	Maj	Ændr.
Indtægter	438,6	436,9	-1,7	454,8	450,0	-4,8
Udgifter	425,8	424,5	-1,3	444,8	449,0	4,2
DAU-saldo	12,8	12,4	-0,4	10,0	1,1	-9,0
DAU-saldo (pct. af BNP)	0,9	0,9	0,0	0,7	0,1	-0,6

Det stort set uændrede DAU-overskud på statsregnskabet for 2003 i forhold til det forventede i december dækker dog over både lavere udgifter og lavere indtægter i forhold til december-skønnene. Sidstnævnte er tilfældet på trods af blandt andet ekstraordinært store indbetalinger af á conto selskabsskat i slutningen af 2003, *jf. afsnit 2.3*.

I 2004 skønnes DAU-overskuddet at udgøre ca. 1 mia. kr. Statens overskud i 2004 ventes dermed at blive væsentligt lavere end i 2003. Dette kan blandt andet henføres til de ekstraordinært store á conto indbetalinger af selskabsskat i 2003, der i et vist omfang forventes modvaret af udbetalinger af overskydende skat i 2004. Korrigeret for engangsforhold mv. forventes DAU-saldoen ikke fra 2003 til 2004 på trods af personskattenedsættelserne i 2004. Dette kan henføres til, at provenutabet fra personskattenedsættelserne i 2004 opvejes af engangsforhold, herunder vedrørende selskabsskat og pensionsafkastskat, *jf. nedenfor*.

Det nye skøn for DAU-saldoen i 2004 indebærer en nedjustering af overskuddet med ca. 9 mia. kr. i forhold til budgetteringen på FL04. Det skyldes blandt andet, at statens indtægter skønnes at blive knap 5 mia. kr. lavere i 2004 end forudsat på FL04. Det lavere indtægtsskøn skal i betydeligt omfang ses på baggrund af betalingsforskydningerne af især selskabsskat, som ikke var indarbejdet i december. Dertil kommer en opjustering af skønnet for de statslige udgifter på godt 4 mia. kr. Det kan henføres til blandt andet ændrede skøn for de lovbundne udgifter, Forårspakken, her-

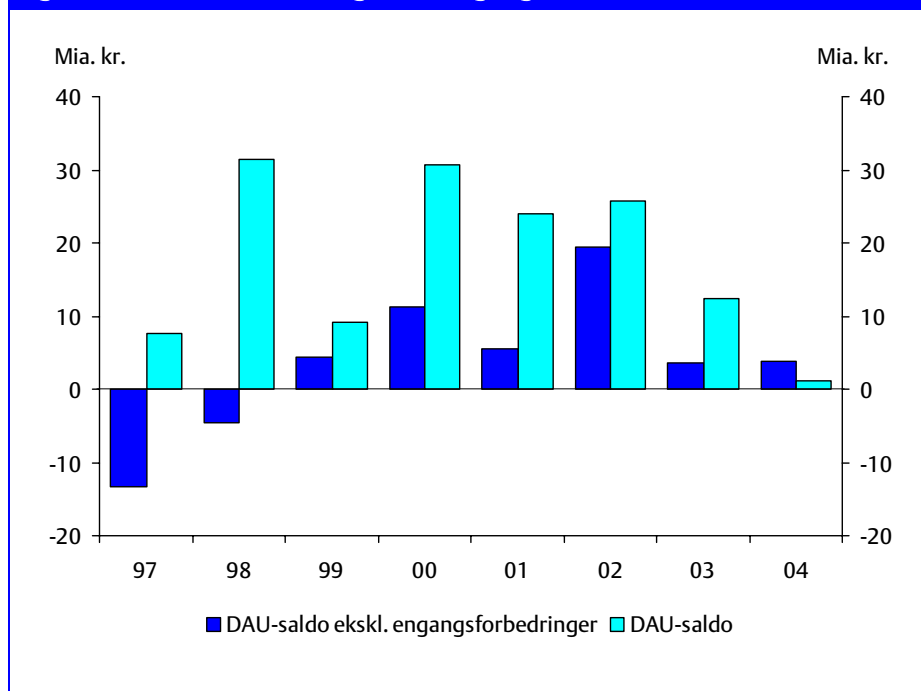
under fremrykningen af social- og sundhedspuljen til 2004, samt mere tekniske forhold.

Engangsforhold påvirker DAU-saldoen i varierende omfang fra år til år. Det store overskud i 1998 var således foranlediget af salget af statens aktier i TeleDanmark. Tilsvarende kan de betydelige DAU-overskud i 2000 og 2001 henføres til successive stramminger af kredittiden for momsindbetalinger, *jf. figur 2.1*.

Betalingsforskydningen af blandt andet selskabsskat mellem 2003 og 2004 er en medvirkende årsag til, at engangsforholdene samlet set er positive i 2003 og negative i 2004, *jf. bilag 1*, der indeholder en samlet oversigt over engangsforhold mv. for perioden 1997-2004. Korrigeret for engangsforhold mv. er DAU-saldoen således stort set uændret fra 2003 til 2004. Korrektionen for engangsforhold mv. viser desuden, at den underliggende DAU-saldo var noget lavere end den faktiske DAU-saldo i 2003.

2. Statens finanser

Figur 2.1. DAU-saldo med og uden engangsforhold mv., 1997-2004

2.2. Statens udgifter

Opgjort i 2004-priser udgjorde statens udgifter 434,7 mia. kr. i 2003. Med udgangspunkt i ministeriernes rammeredegebenelser skønnes de statslige udgifter at blive 449,0 mia. kr. i 2004. Fra statsregnskabet for 2003 til maj-skønnet for statens udgifter i 2004 forventes dermed en realvækst på godt 14 mia. kr., *jf. tabel 2.2.*

Tabel 2.2. De statslige udgifter, 2003-2004

Mia. kr., 2004-priser	2003		2004		Realvækst 2003-2004	
	Regn. ¹⁾	FFL	FL	Maj	Regn.-FL	Regn.-maj
Ministerfordelte udgifter ²⁾	366,2	378,0	379,8	383,8	13,6	17,7
Øvrige udgifter ³⁾	68,5	66,8	65,0	65,1	-3,5	-3,4
Udgifter i alt	434,7	444,8	444,8	449,0	10,1	14,3

- 1) Statens udgifter i 2003 er opregnet til 2004-niveau med de forventede generelle pris- og lønstigninger på 2,4 pct. Opregningen gælder de samlede udgifter, herunder også renteudgifterne.
- 2) Statens drifts-, overførsels- og anlægsudgifter.
- 3) Omfatter renter af statsgæld, EU-bidrag og børnefamilieydelse.

Opgjort i faste priser skønnes de *ministerfordelte udgifter* at stige med godt 17½ mia. kr. fra 2003 til 2004.

Udgiftsvæksten fra 2003 til 2004 skyldes for en stor dels vedkommende, at bloktilskuddet er ca. 10 mia. kr. højere i 2004 end i 2003. Væksten i bloktilskuddet kan blandt andet henføres til, at kommunerne kompenseres for indførelsen af beskæftigelsesfradraget pr. 1. januar 2004. Dertil kommer blandt andet en vækst i udgifterne til folkepension på ca. 3½ mia. kr., til efterløn på 1½ mia. kr. og til aktiv arbejdsmarkedspolitik på 1½ mia. kr.

Væksten i udgifterne til folkepension kan blandt andet henføres til den demografiske udvikling, sænkningen af folkepensionsalderen, den supplerende pensionsydelse samt merudgifter til pensionstillægget til førtidspensionister som led i overgangsordningen, der følger af førtidspensionsreformen.

Stigningen i udgifterne til efterløn fra 2003 til 2004 skyldes blandt andet, at der i 2004 forventes en tilgang på ca. 9.000 personer. Derudover forventes den gennemsnitlige udbetaling pr. efterlønsmodtager at stige, idet relativt flere får en højere efterlønsats som følge af senere tilgang til efterløn. Underliggende steg udgifterne til efterløn således med ca. 2,2 mia. kr. fra 2003 til 2004. I 2003 blev der imidlertid udbetalt efterløn i 53 uger, hvorved den faktiske stigning i udgifterne fra 2003 til 2004 er ca. 1½ mia. kr.

De *øvrige udgifter* – det vil sige renter af statsgælden, EU-bidrag og børnefamilieydelse – skønnes at falde med knap 3½ mia. kr. fra 2003 til 2004. Det skyldes primært, at de statslige renteudgifter skønnes at falde med godt 5 mia. kr., mens en stigning i Danmarks EU-bidrag på godt 1½ mia. kr. og en lille stigning i udgifterne til børnefamilieydelse trækker i modsat retning.

Statens udgifter i 2003

På statsregnskabet for 2003 er de statslige udgifter opgjort til 424,5 mia. kr., *jf. tabel 2.3*. Dermed blev de statslige udgifter knap 1½ mia. kr. lavere end skønnet i december.

2. Statens finanser

Tabel 2.3. Statens udgifter, 2003

Mia. kr., årets priser	FL03	Dec.	Regn.	Ændring	
				FL03-Regn.	Dec.-Regn.
Ministerfordelte udgifter ¹⁾	359,3	359,0	357,6	-1,7	-1,5
Renter af statsgæld	42,0	41,1	41,5	-0,5	0,4
EU-bidrag	14,5	13,5	13,2	-1,3	-0,2
Børnefamilieydelse	12,3	12,2	12,2	-0,1	0,0
Udgifter i alt	428,1	425,8	424,5	-3,6	-1,3

1) Statens drifts-, overførsels- og anlægsudgifter.

Mindreudgifterne på regnskabet i forhold til december-skønnet kan henføres til lavere ministerfordelte udgifter og et lidt mindre EU-bidrag. I modsat retning trækker større renteudgifter af statsgælden end skønnet i december.

I forhold til FL03 udviser statsregnskabet mindreudgifter på ca. 3½ mia. kr. som følge af lavere ministerfordelte udgifter på 1,7 mia. kr. og lavere udgifter til EU-bidrag på 1,3 mia. kr., der primært skyldes en efterregulering i 2003 afledt af overskud på EU-budgettet. Dertil kommer, at renteudgifterne af statsgælden blev ca. ½ mia. kr. lavere end budgetteret på FL03.

De lavere ministerfordelte udgifter fra FL03 til regnskabet kan henføres til en række modsatrettede forhold, blandt andet mindreforbrug vedrørende den aktive arbejdsmarkedspolitik på Beskæftigelsesministeriets område og på uddannelsesområderne i Videnskabsministeriets og Undervisningsministeriets regi, *jf. tabel 2.4*. Dertil kommer lavere udgifter som følge af mere likviditetsmæssige og finansielle forhold, herunder førtidig indfrielse af et udviklingslån til Indien på Finansministeriets område og merindtægter fra Landsbyggefondens og afvikling af ophørte værftsstøtteordninger på Økonomi- og Erhvervsministeriets område. I modsat retning trækker merudgifter til blandt andet dagpenge og efterløn.

Tabel 2.4. Ministerfordelte udgifter, 2003

Mia. kr., årets priser	FL03	Regnskab	Ændring FL03-Regn.
Finansministeriet	-0,2	-1,1	-0,9
Økonomi- og Erhvervsministeriet	4,8	4,0	-0,8
Bloktilskud	35,4	34,8	-0,6
Beskæftigelsesministeriet	63,8	63,3	-0,5
A-dagpenge mv.	19,4	22,2	2,8
Videnskabsministeriet	12,5	12,0	-0,5
Undervisningsministeriet	30,2	29,6	-0,6
MIFRESTA-reserve	0,8	0,4	-0,4
Øvrige ministerfordelte udgifter	192,6	192,4	-0,2
Ministerfordelte udgifter i alt	359,3	357,6	-1,7

Statens udgifter i 2004

Med udgangspunkt i ministeriernes rammeredegeben skønnes de statslige udgifter at blive 449,0 mia. kr. i 2004. Det er en opjustering på 4,2 mia. kr. i forhold til budgetteringen på finansloven for 2004, *jf. tabel 2.5.*

Tabel 2.5. Statens udgifter, 2004

Mia. kr., årets priser	FL04	Maj	Ændring FL04-maj
Driftsramme	88,1	88,2	0,2
Overførselsbudget	287,3	290,6	3,4
Anlægsbudget	4,4	5,0	0,5
Ministerfordelte udgifter i alt ¹⁾	379,8	383,8	4,1
Rente af statsgæld	37,3	37,3	-0,1
EU-bidrag	15,1	15,3	0,2
Børnefamilieydelsen	12,6	12,6	0,0
Statens udgifter, i alt	444,8	449,0	4,2

1) Statens drifts-, overførsels- og anlægsudgifter.

Opjusteringen af de statslige udgifter skyldes helt overvejende en forventet forøgelse af de ministerfordelte udgifter på 4,1 mia. kr., *jf. nedenfor.* Herudover skønnes det danske EU-bidrag at blive 0,2 mia. kr. højere end forudsat på FL04, mens skønnet for renteudgifterne af statsgælden er margi-nalt nedjusteret.

2. Statens finanser

Ministerfordelte udgifter i 2004

Udviklingen i de ministerfordelte udgifter i 2004 afspejler fortrinsvist ændrede skøn på en række udgiftsområder, hvor de samlede udgifter sædvanligvis afhænger af konjunkturudviklingen, aktivitetsforudsætninger mv. samt Forårspakken *Flere i beskæftigelse – lavere ledighed*, jf. tabel 2.6.

Tabel 2.6. Større ændringer i de ministerfordelte udgifter fra FL04 til maj	
	Mia. kr.
<i>Ændrede skøn</i>	
A-dagpenge	-0,3
Aktivering af ledige	0,3
Efterløn	0,6
Dagpenge ved barsel	0,2
Tjenestemandspensioner	0,3
Fleksjob	0,2
Boligydelse	0,2
Grundtakstmodellens overgangsordning - restrefusion vedr. 2003	0,3
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	-0,5
Tilbageførsel fra Eksport Kredit Fonden	-0,2
<i>Forårspakken</i>	
Fremrykning af statslige investeringer	0,3
Fremrykning af offentligt støttet byggeri, herunder private ungdomsboliger	0,3
Supplerende pensionsydelse	0,4
Social- og sundhedspulje - sundhedsinitiativer	0,1
Uddannelse og opkvalificering af ledige mv.	0,2
<i>Andre årsager</i>	
Overtagelse af Gastra A/S	1,1
Forøgelse af kontrakttilskuddet til DSB	0,1
Øvrige poster, herunder et forventet forbrug af videreførte midler	0,6
Ændret skøn for de ministerfordelte udgifter, i alt	4,1

En del af væksten i de ministerfordelte udgifter kan dog henføres til statens overtagelse af Gastra A/S (tidligere DONG Transmission) fra DONG for godt 1 mia. kr. Overtagelsen er statsfinansiel neutral, idet der samtidig oppebæres en tilsvarende merindtægt i form af en ekstraordinær udbyttebetaling fra DONG, jf. afsnit 2.3.

Der forventes lavere udgifter til A-dagpenge i lyset af et lavere ledigheds-skøn, men omvendt øgede udgifter til aktivering som følge af et større aktiveringsomfang.

Et ændret skøn for den gennemsnitlige efterlønsats betyder, at udgifterne til efterløn er opjusteret med 0,6 mia. kr. Den højere gennemsnitssats skyldes, at relativt flere får en højere efterlønsats som følge af senere tilgang til ordningen. Endvidere forventes der merudgifter til henholdsvis barseldagpenge på 0,2 mia. kr., til tjenestemandspensioner på 0,3 mia. kr. og fleksjob på 0,2 mia. kr. som følge af en opjustering af skønnet over antal modtagere. Dertil kommer merudgifter som følge af en restrefusion vedrørende 2003 på 0,3 mia. kr. i forbindelse med grundtaksmodellens overgangsordning og merudgifter til boligydelse på knap 0,2 mia. kr.

På Økonomi- og Erhvervsministeriets område tilbageføres der i 2004 ca. 0,7 mia. kr. mere end budgetteret på finansloven for 2004. Dette kan henføres til større afdrag end forventet under Danmarks Erhvervsfond samt tilbageførsler fra Eksport Kredit Fonden.

Forårspakken indebærer, at der fremrykkes statslige investeringer for i alt 0,3 mia. kr., herunder brandsikring af Statens Museum for Kunst og Louisiana, renovering af laboratorier under Danmarks Fødevare- og Veterinærforskning og renovering af staldanlæg under Danmarks Jordbrugsforskning samt opførelser af flere fængselspladser. Endvidere forventes en forøgelse af de ministerfordelte udgifter med knap 0,3 mia. kr. som følge af fremrykninger af offentligt støttet byggeri, herunder investeringstilsagn til private ungdomsboliger.

Herudover indebærer udmøntningen af puljen til social- og sundhedsformål i medfør af Forårspakken merudgifter til den supplerende pensionsydelse på godt 0,4 mia. kr. og iværksættelse af sundhedsinitiativer for yderligere knap 0,1 mia. kr.

Endelig forventes merudgifter for knap 0,2 mia. kr. i medfør af Forårspakken til uddannelse og opkvalificering af ledige mv.

2.3. Statens indtægter

Statsregnskabet for 2003 viste, at statens indtægter blev 2,2 mia. kr. lavere end skønnet ved budgetteringen af FL03. I forhold til skønnet i december blev indtægterne 1,7 mia. kr. lavere, *jf. afsnit 2.5*. For 2004 er indtægts-

2. Statens finanser

skønnet nedjusteret med ca. 4,8 mia. kr. i forhold til budgetteringen på FL04.

Statens indtægter i 2003

Ifølge statsregnskabet for 2003 udgjorde statens indtægter 436,9 mia. kr., jf. tabel 2.7.

Tabel 2.7. Statens indtægter, 2003					
Mia. kr., årets priser	FL03	Dec.	Regnskab	Ændr. FL-Regn.	Ændr. Dec-Regn.
Personskat til staten, netto	79,2	73,2	71,1	-8,1	-2,1
Arbejdsmarkeds- og sociale bidrag	81,1	79,4	79,5	-1,7	0,1
Erhvervsskatter til staten, netto	36,0	37,8	43,5	7,5	5,8
Moms	136,7	134,3	132,2	-4,5	-2,1
Registreringsafgift	16,2	12,8	12,8	-3,4	0,1
Benzin, vægt- og ansvarsafgift mv.	22,8	22,5	22,4	-0,4	-0,1
Energi- og miljøafgifter	30,1	30,1	29,9	-0,2	-0,2
Tobaks- og alkoholafgifter mv.	19,2	19,0	19,3	0,1	0,3
Pensionsafkastskat	1,8	10,0	7,0	5,2	-3,0
Tinglysningafgift mv.	5,7	7,5	7,1	1,4	-0,3
Skatter og sociale bidrag i alt	428,9	426,6	424,9	-4,0	-1,7
Øvrige indtægter	10,3	12,0	12,1	1,8	0,0
Indtægter i alt	439,2	438,6	436,9	-2,2	-1,7

Som det fremgår af *tabel 2.8* skete der en ganske betydelig nedjustering af væksten i blandt andet BNP og privatforbruget vedrørende 2003 fra FL03 til december 2003, som generelt bidrager til en nedjustering af statens indtægter i 2003.

Tabel 2.8. Budgetteringsforudsætninger, 2003

	FL03	Dec. 03	Maj 04	Ændr. FL-maj	Ændr. Dec-maj
BNP (realvækst i pct.)	1,8	0,4	0,4	-1,4	0,0
Privatforbrug (realvækst i pct.)	2,2	1,2	1,1	-1,1	-0,1
Heraf billøb	6,0	-17,0	-13,9	-19,9	3,1
Forbrugerpriser (vækst i pct.)	2,0	2,1	2,1	0,1	0,0
Momsgrundlag (vækst i pct.)	3,3	2,4	2,2	-1,1	-0,2
Timeløn for LO/DA-arbejder (vækst i pct.)	3,9	3,9	4,0	0,1	0,1
Ledighed (1.000 personer)	155	170	171	16	1
Beskæftigelse (1.000 personer)	2.716	2.705	2.718	2	13
Skattegrundlag, bundskat (mia. kr.)	726,7	715,2	714,5	-12,2	-0,7
Skattegrundlag, AMB (mia. kr.)	798,3	785,3	782,6	-15,7	-2,7

De væsentligste justeringer af indtægterne i 2003 siden FL03 er vist i figur 2.2 og forklaret nedenfor.

På statsregnskabet blev *personskatter til staten* (71,1 mia. kr.) 8,1 mia. kr. lavere end budgetteret på FL03. Dette skyldes altovervejende en konjunkturbetinget nedjustering af slutskatterne på ca. 6,2 mia. kr., mindre indtægter fra restskatter/overskydende skatter vedrørende tidligere år (0,9 mia. kr.), større kommuneafregning pga. ændret afregningstidspunkt for den kommunale andel af dødsboskat samt større afskrivninger af restancer (0,2 mia. kr.) end budgetteret på FL03.¹

Arbejdsmarkeds- og sociale bidrag (79,5 mia. kr.) blev 1,7 mia. kr. lavere end budgetteret på FL03. Det skyldes lavere indtægter fra arbejdsmarkedsbidrag på knap 1,1 mia. kr., lavere indtægter fra lønsumsafgift på 0,2 mia. kr., samt en nedjustering af bidrag til a-kasser og efterlønsbidrag på knap 0,4 mia. kr. Mindreindtægterne skal ses i sammenhæng med lavere vækst i grundlaget for arbejdsmarkedsbidrag end forudsat i forbindelse med FL03.

¹ Det bemærkes, at personskatter til staten er påvirket af, at afregningen til kommunerne i 2003 skønnes at være godt 5 mia. kr. højere end indtægterne herfra, idet á conto skattebeløbene til kommunerne vedrørende 2003 i sig selv er højere end de skønnede kommunale skatter i 2003 (4,8 mia. kr.), samt at der indgår afregning vedrørende tidligere år (0,3 mia. kr.). Dermed reduceres personskatter til staten, netto, alt andet lige med godt 5 mia. kr. i 2003.

2. Statens finanser

Erhvervs-skatte til staten, netto (43,5 mia. kr.) blev 7,5 mia. kr. højere end forudsat på FL03. Det skyldes særligt, at de samlede indbetalinger af á conto skat for indkomståret 2003 blev 11 mia. kr. højere end budgetteret, hvilket i et vist omfang forventes modsvaret af udbetalinger af overskydende skat i 2004, jf. nedenfor. I modsat retning trækker, at indtægterne af restskatteafregningen for indkomståret 2002 blev 2,5 mia. kr. lavere, mens indtægterne fra de kulbrinteskattepligtige selskaber blev 0,8 mia. kr. lavere end forudsat på FL03, hovedsagelig som følge af en overvurdering af kulbrinteskatten for indkomståret 2003.

Momsen (132,2 mia. kr.) gav 4,5 mia. kr. mindre i provenu end forventet på FL03. Årsagen hertil er primært lavere optjent moms i 2002 end forudsat på budgetteringstidspunktet, og dermed lavere momsgrundlag fremadrettet. Forskellen i momsgrundlaget i 2002 fra FL03 til decembervurderingen bidrager til en overvurdering af provenuet på 2,3 mia. kr. Endvidere er væksten i momsgrundlaget fra 2002 til 2003 nedjusteret fra FL03 til decembervurderingen, hvilket har bidraget til en overvurdering af provenuet med 1,1 mia. kr. – en tendens der er videreført i majvurderingen, hvor væksten i momsgrundlaget i 2003 er nedjusteret yderligere.

Indtægterne fra *registreringsafgiften* (12,8 mia. kr.) blev 3,4 mia. kr. lavere end forventet på FL03. Det skyldes overvejende en overvurdering af bilsalget, der på FL03 blev skønnet til 117.000 biler i forhold til det faktiske salg på 96.000 biler. Dette skal ses på baggrund af det ændrede konjunkturbillede, jf. tabel 2.7. Hertil kommer nedjusterede nettopriser i 2003 i forhold til forudsætningerne på FL03.

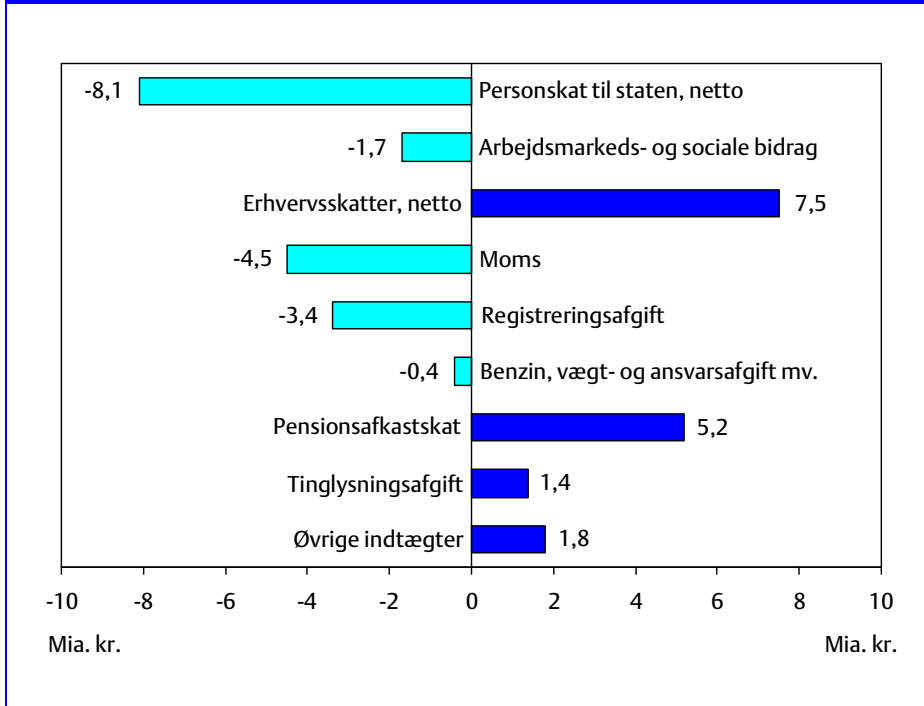
Benzin-, vægt- og ansvarsafgifter mv. (22,4 mia. kr.) indbragte 0,4 mia. kr. mindre end forventet på FL03 via lavere provenu fra vægtafgift og ansvarsforsikringsafgift.

Pensionsafkastskat (7,0 mia. kr.) indbragte 5,2 mia. kr. mere end forventet på FL03, hvoraf det skønnes, at ca. 4 mia. kr. skyldes højere nettokursgevinster på særligt aktier. Hertil kommer et merprovenu på 1,0 mia. kr. fra reguleringer vedrørende tidligere år.

Provenuet fra *tinglysningsafgift mv.* (7,1 mia. kr.) blev 1,4 mia. kr. højere end budgetteret på FL03. Det lave renteniveau og mulighed for afdragsfrie lån og heraf følgende større konverteringsomfang bidrog til det højere provenu.

Øvrige indtægter (12,1 mia. kr.) blev 1,8 mia. kr. højere end budgetteret på FL03. Det skyldes blandt andet en overførsel fra Hypotekbankens reserver på 1,0 mia. kr.

Figur 2.2. Vigtigste indtægtsforskelle for 2003 (FL03-regnskab)

Statens indtægter i 2004

Indtægtsskønnet for 2004 er baseret på den seneste konjunkturvurdering, jf. *Økonomisk Redegørelse*, maj 2004. Væksten i BNP er opjusteret en smule i forhold til vurderingen i december, jf. tabel 2.9.

2. Statens finanser

Tabel 2.9. Budgetteringsforudsætninger, 2004

	Dec.	Maj	Ændring
BNP (realvækst i pct.)	2,1	2,2	0,1
Privatforbrug (realvækst i pct.)	3,0	3,6	0,6
Heraf bilkøb	17,0	20,0	3,0
Forbrugerpriser (vækst i pct.)	1,8	1,5	-0,3
Momsgrundlag (vækst i pct.)	4,0	4,4	0,4
Timeløn for LO/DA-arbejder (vækst i pct.)	3,7	3,5	-0,2
Ledighed (1.000 personer)	173	173	0
Beskæftigelse (1.000 personer)	2.713	2.727	14
Skattegrundlag, bundskat (mia. kr.)	741,7	750,9	9,2
Skattegrundlag, arbejdsmarkedsbidrag (mia. kr.)	815,9	814,4	-1,5

Der er foretaget en markant opjustering af væksten i privatforbruget til 3,6 pct. i 2004. Forårspakken bidrager hertil, idet den forøger de disponible indkomster i 2004 med ca. 7,8 mia. kr. som følge af fremrykning af indkomstskattenedsættelserne (forhøjelsen af mellemskattegrænsen og loftet for beskæftigelsesfradraget) og den midlertidige suspension af SP-bidraget – udover de 6 mia. kr. i skattelettelser vedrørende 2004, der blev vedtaget i 2003, jf. *Lavere skat på arbejdsindkomst*, februar 2003.

Forårspakken påvirker ikke statens indtægter, netto i 2004, idet provenutabet på ca. 3,9 mia. kr. som følge af fremrykningen af skattelettelserne modsvares af provenugevinsten på ca. 3,9 mia. kr. vedrørende suspensionen af SP-bidraget, som er fradragsberettiget i den skattepligtige indkomst, hvorved suspensionen øger skattegrundlaget med ca. 7,8 mia. kr.²

Grundlaget for arbejdsmarkedsbidraget, herunder primært lønindkomst, er nedjusteret trods højere beskæftigelse, idet den gennemsnitlige løn pr. beskæftiget er nedjusteret. Dette medfører isoleret set også en reduktion i den skattepligtige indkomst og dermed personskatterne.

Statens indtægter for 2004 er samlet set nedjusteret med 4,8 mia. kr. i forhold til vurderingen fra december, jf. *tabel 2.10*.

² Virkningerne fra Forårspakken for det kommunale skatteprovenu i de kommuner, der har valgt at selvbudgettere i 2004, vil blive neutraliseret.

Tabel 2.10. Statens indtægter, 2004

Mia. kr., årets priser	Dec.	Maj	Ændring Dec.-Maj
Personskat til staten, netto	72,3	67,9	-4,4
Arbejdsmarkeds- og sociale bidrag	82,1	84,7	2,6
Erhvervsskatter til staten, netto	37,6	33,3	-4,3
Moms	140,0	139,5	-0,4
Registreringsafgift	14,9	14,0	-0,9
Benzin, vægt- og ansvarsafgift mv.	22,7	22,7	-0,1
Energi- og miljøafgifter	30,1	29,8	-0,3
Tobaks- og alkoholaftgifter mv.	18,6	18,8	0,1
Pensionsafkastskat	12,9	13,5	0,6
Tinglysningsafgift mv.	6,5	7,0	0,5
Skatter og sociale bidrag i alt	437,7	431,3	-6,5
Øvrige indtægter	17,1	18,8	1,7
Indtægter i alt	454,8	450,0	-4,8

De væsentligste justeringer af indtægterne i 2004 er vist i *figur 2.3* og forklaret nedenfor.

Personskatter til staten (67,9 mia. kr.) ventes at blive 4,4 mia. kr. lavere end skønnet i december. Som følge af suspensionen af SP-bidraget foretages der en overflytning på 3,1 mia. kr. fra §38 (personskatter) til §34 Arbejdsmarkedsfonde, svarende til indbetalingen af SP-bidraget i januar til og med maj 2004.

Samlet medfører Forårspakken modsatrettede provenubevægelser mellem §34 og §38 i 2004 og 2005. Inden for finansåret udligner provenubevægelserne på de to konti hinanden, og over de to år udligner bevægelserne på den enkelte konto hinanden.³

³ Suspensionen indebærer, at arbejdsgiverne ikke skal indeholde SP-bidraget i lønudbetalinger efter den 1. juni 2004. Det SP-bidrag, der er opkrævet for månederne januar til maj, returneres fra ATP til ToldSkat og tilbageføres til skatteyderne i 2004 gennem skattesystemet i form af højere skattekortfradrag via en ny forskudsregistrering for 2004. Da SP-bidraget opkræves sammen med arbejdsmarkedsbidraget, indtægtsføres det returnerede beløb regnskabsmæssigt som en engangsindtægt på §34. For §38 medfører det højere skattekortfradrag tilsvarende mindre foreløbige A- og B-skatter. Ved slutopgørelsen for 2004 i 2005 medfører de nedsatte foreløbige skatter isoleret set indtægter på §38 i form af restskatter mv. Samtidig fremkommer der en modsvarende udgift på §34 til overskydende SP-bidrag.

2. Statens finanser

Korrigeret for de nævnte 3,1 mia. kr. er personskatteprovenuet til staten nedsat med 1,3 mia. kr. siden december-vurderingen. Denne nedjustering skyldes blandt andet lavere vækst i lønsummen, jf. ovenfor.⁴

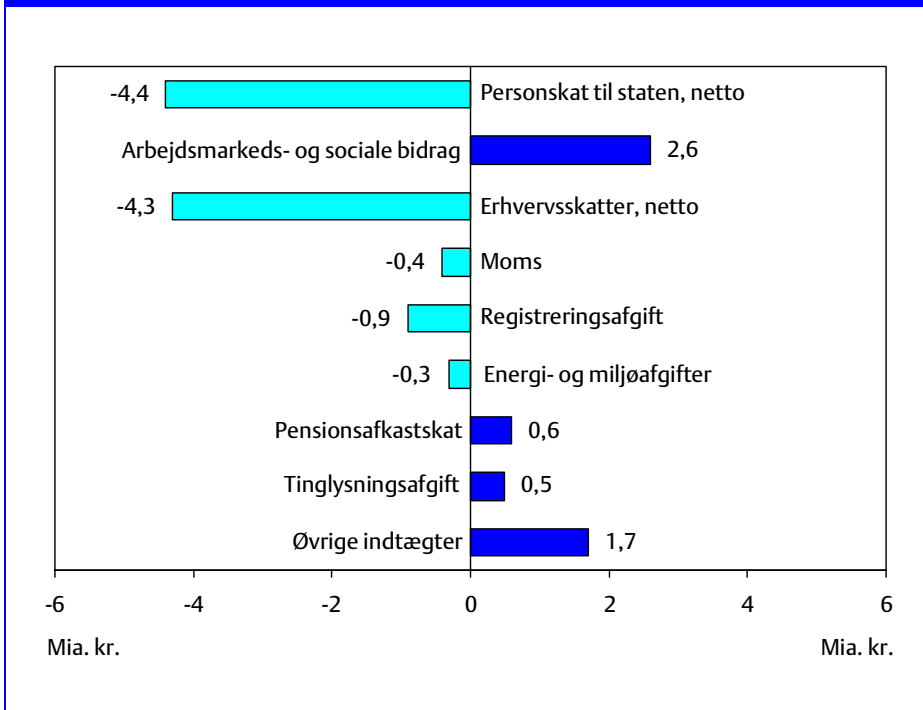
Arbejdsmarkeds- og sociale bidrag (84,7 mia. kr.) opjusteres med 2,6 mia. kr., men korrigeret for de 3,1 mia. kr., der overflyttes fra §38 i 2004, er der reelt tale om en nedjustering på 0,5 mia. kr. siden december-vurderingen. De ca. 0,1 mia. kr. heraf skyldes lavere grundlag for arbejdsmarkedsbidraget, jf. tabel 2.8. Herudover er indtægterne fra indbetalinger til efterlønsordningen reduceret med godt 0,6 mia. kr., mens det obligatoriske medlemsbidrag til a-kasser er opjusteret med 0,3 mia. kr.

Erhvervs-skatter til staten, netto (33,3 mia. kr.) er nedjusteret med 4,3 mia. kr. i forhold til FL04. Det skyldes særligt, at indtægterne fra nettorestskatteafregningen er nedjusteret med knap 5 mia. kr. Høje á conto indbetalinger i 2003 bidrager til en nedjustering af indtægterne fra nettorestskatteafregningen i 2004 på ca. 6,5 mia. kr., mens en opjustering af selskabernes slutskat for 2003 isoleret set bidrager til at øge indtægterne fra restskatteafregningen i 2004 med ca. 1,5 mia. kr. Det er imidlertid usikkert, hvor stor en del af de høje indbetalinger i november 2003, der kan henføres til øget skattepligtig indkomst i 2003 og dermed også omfanget af nettorestskatteafregning i 2004. Indtægterne fra kulbrinteskat er endvidere opjusteret med knap 0,4 mia. kr. i forhold til FL04. De ændrede regler vedrørende godtgørelse i forbindelse med overskydende skat mv. ventes isoleret set at medføre lavere á conto indbetalinger i 2004 og derved en engangsforringelse af DAU.

Moms (139,5 mia. kr.) forventes at indbringe 0,4 mia. kr. mindre end skønnet i december. Opjusteringen af væksten i momsgrundlaget som følge af kraftigere vækst i privatforbruget bidrager isoleret set til en stigning i momsprovenuet på i størrelsesordenen ca. ½ mia. kr. i 2004. Et lavere niveau for momsgrundlaget i 2002 og 2003 trækker imidlertid i retning af en nedjustering af momsgrundlaget i 2004.

⁴ Det bemærkes, at personskatter til staten er påvirket af, at afregningen til kommunerne i 2004 skønnes at være knap 3½ mia. kr. højere end de skønnede kommuneskatter i 2004, idet der indgår afregning vedrørende tidligere år (1,9 mia. kr.), samt at á conto skattebeløbene til kommunerne vedrørende 2004 i sig selv er højere end de skønnede kommunale skatter i 2004 (1,6 mia. kr.). Dermed reduceres personskatter til staten, netto, alt andet lige med ca. 3½ mia. kr. i 2004.

Figur 2.3. Vigtigste revisioner af indtægtsskøn for 2004

Registreringsafgiften (14,0 mia. kr.) er nedjusteret med 0,9 mia. kr. Den højere forventede vækst i bilkøbet i 2004 bidrager til et højere registreringsafgiftsprovener. På baggrund af nyere regnskabstal for 2003 er der imidlertid foretaget en reduktion i antallet af bilkøb og den gennemsnitlige afgift pr. bil i forhold til skønnet fra december. Decemberskønnet baserede sig på 2002-grundlaget. Endelig ventes reduktionen af registreringsafgiftssatsen, at reducere proveneret med ca. 0,1 mia. kr.

Det forventede provener fra *energi- og miljøafgifter* (29,8 mia. kr.) er 0,3 mia. kr. lavere end skønnet i december. Indtægterne fra naturgasafgiften nedjusteres med 0,1 mia. kr., mens de samlede indtægter fra kul- og koksafgifter nedjusteres med 0,3 mia. kr. Forventninger til højere elektricitetsforbrug medfører en opjustering af elafgifter på 0,2 mia. kr.

Pensionsafkastskat (13,5 mia. kr.) er opjusteret med ca. 0,6 mia. kr. i forhold til FL04. Den beregnede skat af årets formueafkast er opjusteret med 1,3 mia. kr., hvilket særligt skyldes en opjustering af de forventede kursgevinster på aktier i 2004. En opjustering af den negative skat fra tidligere år

2. Statens finanser

til modregning i årets beregnede skat bidrager til en nedjustering af provenuet med ca. 0,7 mia. kr.

Tinglysningsafgift mv. (7,0 mia. kr.) skønnes samlet set at indbringe 0,5 mia. kr. mere i 2004 end skønnet i december. Opjusteringen er baseret på de seneste regnskabsoplysninger og skyldes især et større omfang af konverteringer af realkreditlån end hidtil forventet – blandt andet afledt af det lave renteniveau og muligheden for afdragsfrie lån.

Øvrige indtægter (18,8 mia. kr.) er opjusteret med 1,7 mia. kr. siden december. Dette skyldes højere forventede indtægter fra overskudsdeling mv. i forbindelse med DUC's olie- og gasindvinding i Nordsøen (0,6 mia. kr.) samt et højere forventet udbytte fra statslige aktiebesiddelser (1,4 mia. kr.), jf. blandt andet statens overtagelse af Gastra A/S.

2.4. Statens finansieringsbehov og gæld

Statsgælden målt som andel af BNP skønnes at falde med $\frac{3}{4}$ pct.enheder i 2004, jf. tabel 2.11. I forhold til 2001 er der tale om et fald på knap $2\frac{3}{4}$ pct.enheder. Korrigeres for statslige genudlån skønnes faldet fra 2001 til 2004 at udgøre knap $3\frac{1}{2}$ pct.enheder.

Tabel 2.11. Statsgælden, 2001-2004

Nominal statsgæld ultimo året, mia. kr., årets priser	2001	2002	2003	2004
Indenlandsk gæld	611,0	624,9	611,0	606,8
Udenlandsk gæld	83,8	83,7	83,9	83,5
Nettogæld til Nationalbanken ¹⁾	-39,6	-46,0	-40,9	-30,0
Værdi af Den Sociale Pensionsfonds obligationsbeholdning	-141,1	-141,4	-138,7	-136,2
Samlet statsgæld	514,1	521,3	515,3	524,0
Udestående genudlån ²⁾	5,8	12,5	14,7	16,8
Samlet statsgæld korrigeret for genudlån	508,3	508,8	500,6	507,2
Samlet statsgæld i pct. af BNP	38,8	38,3	36,9	36,1
Samlet statsgæld korrigeret for genudlån i pct. af BNP	38,4	37,4	35,9	34,9

- 1) Nettogæld til Nationalbanken er opgjort i henhold til statsregnskabet for 2001 og 2002, mens nettogælden for 2003 og 2004 er opgjort i henhold til Nationalbankens månedsbalance.
- 2) Genudlån til Ørestadsselskabet I/S, A/S Storebælt og A/S Øresund, hvorfor tallene ikke stemmer helt overens med de samlede ændringer i genudlån, der fremgår af tabel 2.11. De tre ovenstående selskaber står for nærværende for langt det største omfang af nye genudlån.

Opgjort nominelt, dvs. i mia. kr., skønnes statsgælden at udgøre 524,0 mia. kr. i 2004. Hermed er den skønnede udvikling i statsgælden fra 2002 til 2004 stort set på linje med den forventede udvikling i decembervurderingen, *jf. tabel 2.12*. I forhold til decembervurderingen blev den faktiske gældsnedbringelse i 2003 større end forventet, mens statsgælden i 2004 i majvurderingen skønnes at udvise en større stigning end forventet i decembervurderingen.

Forskydninger i gældsudviklingen mellem enkelte år påvirker stort set ikke den finanspolitiske holdbarhed.

Tabel 2.12. DAU, nettokassesaldo og ændring i statsgæld, 2002-2004

Mia. kr., årets priser	2002		2003		2004
	Regnsk.	Dec.	Regnsk.	Dec.	Maj
DAU-saldo	25,8	12,8	12,4	10,0	1,1
Genudlån	-8,9	-4,7	-0,8	-5,1	-3,2
Beholdningsbevægelser og periodisering mv.	-20,1	-7,4	-4,8	-2,7	-3,0
Nettokassesaldo	-3,2	0,6	6,9	2,2	-5,1
Nettofinansieringsbehov (-nettokassesaldo)	3,2	-0,6	-6,9	-2,2	5,1
Kurseffekter ved lånoptagelse og ved nettokøb af obligationer i Den Sociale Pensionsfond	4,1	1,5	0,8	3,1	3,7
Ændring i statsgæld (år til år)	7,3	0,9	-6,1	0,9	8,8

Statsgælden skønnes således at stige med 8,8 mia. kr. i 2004, selvom det forventede overskud på statens løbende drifts-, anlægs- og udlånsaldo (DAU-saldo) isoleret tilsiger en mindre nedbringelse af statsgælden, *jf. tabel 2.12*.

Ændringen i statsgælden ud over virkningen af DAU-overskuddet kan tilskrives tre forhold: Beholdningsbevægelser, genudlån samt kurseffekter ved lånoptagelse og nettokøb af obligationer i Den Sociale Pensionsfond.

DAU-saldoen er en regnskabsmæssig opgørelse af statens indtægter og udgifter i året, som ikke nødvendigvis tidsmæssigt er sammenfaldende med statens faktiske betalinger. Det er imidlertid betalingsstrømmen, dvs. likviditetsvirkningen af budgettet, som har betydning for ændringen i statsgælden i det enkelte år.

2. Statens finanser

Bogførte indtægter og udgifter på DAU-saldoen uden likviditetsvirkning – de såkaldte beholdningsbevægelser og periodiseringer – bevirker, at der i forhold til DAU-saldoen skal fratrækkes 3,0 mia. kr. i 2004 for at finde likviditetsvirkningen og dermed bidraget til ændringen i statsgælden i 2004. I forhold til decembervurderingen skønnes likviditetstrækket fra beholdningsbevægelser i 2004 nu en smule højere.

Periodiseringerne, jf. ovenfor, er alene udtryk for betalingsforskydninger set i forhold til bogføringstidspunktet og har derfor tilnærmelsesvis ingen effekt på den finanspolitiske holdbarhed og kravene til finanspolitikken.

Øgede statslige udlån (de såkaldte genudlån) giver anledning til et øget statsligt likviditets- og lånebehov, som ikke indgår i DAU-saldoen. Hovedparten af genudlånene sker til de statsgaranterede selskaber Ørestads-selskabet I/S, A/S Storebælt og A/S Øresund.

Genudlånsomfanget i 2004 forventes at blive på godt 3,2 mia. kr., hvilket er en nedjustering på 1,9 mia. kr. i forhold til decemberskønnet.

Genudlånene påvirker den opgjorte statsgæld, selvom der er tale om en parallel ændring i statens aktiver og passiver. Det skyldes, at statsgælden i udgangspunktet er et bruttogældsbegreb, hvori kun modregnes enkelte statslige aktiver. I takt med at udlånene tilbagebetales, vil afdragene omvendt bidrage til en større nedbringelse af statsgælden, end overskuddet på DAU-saldoen umiddelbart vil tilsige.

Rentebetalingerne på genudlån til selskaberne påvirker ikke statens DAU-saldo, da renteudgifterne afholdes af selskaberne. Endvidere er statens risiko ved øget udlån til selskaberne uændret, da staten i forvejen garanterer for selskabernes låntagning.

I 2004 skønnes nettokassesaldoen, der angiver likviditetseffekten af statens budget opgjort som forskellen mellem statens ind- og udbetalinger, at udvise et underskud på 5,1 mia. kr., hvilket er 7,3 mia. kr. lavere end forventet i decembervurderingen. Baggrunden herfor er det lavere skøn for DAU-saldoen, der kun delvist modgås af et mindre omfang af genudlån end tidligere forventet.

For 2003 har nettokassesaldoen alt i alt – på trods af en stort set uændret DAU-saldo – vist sig 6 mia. kr. bedre end skønnet i december som følge af, at likviditetstrækket fra både genudlån og beholdningsbevægelser og

periodisering mv. har vist sig mindre end forventet. Nedjusteringen af de statslige udlån i 2003 skyldes dels et mindre omfang af genudlån til især A/S Storebælt end forventet i december og dels et ekstraordinært afdrag på 1,7 mia. kr. på et lån optaget af Færøerne.

En negativ nettokassesaldo indebærer et tilsvarende nettofinansieringsbehov. Nettofinansieringsbehovet på 5,1 mia. kr. i 2004 angiver den umiddelbare gældsoptagelse, men som følge af kurseffekter ved den løbende lånoptagelse og Den Sociale Pensionsfonds nettokøb af obligationer på samlet 3,7 mia. kr. skønnes statsgælden at stige med 8,8 mia. kr. i 2004. I 2003 var nettofinansieringsbehovet -6,9 mia. kr. og nedbringelsen af den opgjorte gæld 6,1 mia. kr.

Emissionskurstab afspejler, at den statslige lånoptagelse i et givet år er sket til under kurs 100. Kurseffekten afhænger af den valgte kuponrente og dermed udstedelsespolitikken i det enkelte år.

Emissionskurstabet fordeles efterfølgende over lånenes løbetid som en omkostning over DAU-saldoen i lighed med omkostninger ved de nominelle rentebetalinger. Dermed sikres, at renteomkostninger svarende til den effektive rente (den nominelle rente plus fordelte emissionskurstab) indgår på DAU-saldoen.

Selv om emissionskurstabet kan have betydning for statsgældsudviklingen i det enkelte år, har det ikke i sig selv betydning for de offentlige financers holdbarhed, idet det er den effektive markedsrente, som er uafhængig af den valgte udstedelsespolitik, der har betydning for de offentlige financers holdbarhed.

Statens samlede finansieringsbehov (brutto) udgøres af statens nettofinansieringsbehov tillagt afdrag på statsgælden inklusive statens nettoopkøb af egne obligationer. Bruttofinansieringsbehovet ventes i 2004 at udgøre 111,3 mia. kr., hvoraf den indenlandske låntagning skønnes at udgøre 84,8 mia. kr. Det udenlandske lånebehov ventes at udgøre 15,6 mia. kr. i 2004. Endelig skønnes et træk på statens konto i Nationalbanken på ca. 11 mia. kr., *jf. tabel 2.13.*

I 2003 udgjorde statens bruttofinansieringsbehov 116,6 mia. kr. Finansieringen var fordelt på indenlandsk låntagning på 94,1 mia. kr. og udenlandsk låntagning på 17,0 mia. kr. Det resterende finansieringsbehov blev dækket ved et træk på statens konto i Nationalbanken på 5,5 mia. kr.

2. Statens finanser

Tabel 2.13. Bruttofinansieringsbehov og statens låntagning, 2002-2004

Mia. kr., årets priser	2002		2003		2004	
	Regnsk.	Dec.	Regnsk.	Dec.	Maj	
Nettofinansieringsbehov	3,2	-0,6	-6,9	-2,2	5,1	
Afdrag på statsgæld i alt ¹⁾ :	134,9	116,5	123,5	108,6	106,2	
Indenlandsk statsgæld	112,4	99,3	106,3	92,7	90,1	
Udenlandsk statsgæld	22,5	17,1	17,1	16,0	16,1	
Bruttofinansieringsbehov ²⁾	138,1	115,8	116,6	106,4	111,3	
Bruttofinansiering:						
Indenlandsk låntagning	121,9	86,1	94,1	86,5	84,8	
Udenlandsk låntagning	22,5	17,0	17,0	16,0	15,6	
Træk på statens konto i Nationalbanken ³⁾	-6,3	12,8	5,5	3,9	10,9	

- 1) Langfristet gæld – dvs. gæld der på udstedelsestidspunktet har en restløbetid over 1 år.
- 2) Ligesom nettofinansieringsbehovet angiver nettokassesaldoen med modsat fortegn, angiver bruttofinansieringsbehovet bruttokassesaldoen med modsat fortegn.
- 3) Trækket på statens konto i Nationalbanken i 2002 og 2003 er opgjort i henhold til statsregnskabet. Tallet stemmer ikke fuldt ud overens med Nationalbankens regnskab.

Fordelingen af den statslige låntagning er fastlagt i normen for statens låntagning. Ifølge den indenlandske norm for statens låntagning dækkes det indenlandske bruttofinansieringsbehov (summen af afdrag på den indenlandske statsgæld og det statslige nettofinansieringsbehov) som udgangspunkt via udstedelser af indenlandske statspapirer og eventuelt træk på statens konto i Nationalbanken. Den udenlandske norm indebærer, at der normalt optages udenlandske lån til refinansiering af afdragene på den udenlandske gæld.

Udviklingen i statsgælden afspejles i en vis udstrækning i udviklingen i den offentlige ØMU-gæld, *jf. tabel 2.14*. ØMU-gælden er således ligeledes i udgangspunktet et bruttogældsbebegreb, der primært omfatter statens og kommunernes obligationsgæld. Herudover korrigeres for beholdningen af statsobligationer i de offentlige delsektorer.

ØMU-gældskvoten – ØMU-gælden målt som andel af BNP – skønnes at falde knap 5¼ pct.enheder i perioden 2001 til 2004. Korrigeres for genudlån til statsgaranterede selskaber skønnes faldet at udgøre knap 6 pct.enheder.

Tabel 2.14. ØMU-gælden, 2001-2004

Nominel gæld ultimo året, mia. kr., årets priser	2001	2002	2003	2004
Staten:				
Indenlandsk gæld	611,0	624,9	611,0	606,8
Udenlandsk gæld	83,8	83,7	83,9	83,5
Værdi af Den Sociale Pensionsfonds statsobligationsbeholdning	-109,5	-113,1	-118,1	-118,3
Øvrige statslige poster	13,3	6,5	0,6	0,6
Kommuner:				
Samlet gæld	60,8	66,4	70,9	70,9
Beholdning af statsobligationer	-5,1	-4,2	-5,7	-5,7
Sociale kasser og fonde (ATP mv.):				
Beholdning af statsobligationer mv.	-21,1	-21,4	-17,1	-19,8
Samlet ØMU-gæld	633,2	642,8	625,5	618,0
Udestående genudlån ¹⁾	5,8	12,5	14,7	16,8
Samlet ØMU-gæld korrigeret for genudlån	627,4	630,3	610,8	601,2
Samlet ØMU-gæld i pct. af BNP	47,8	47,2	44,8	42,6
Samlet ØMU-gæld korrigeret for genudlån i pct. af BNP	47,3	46,3	43,8	41,4

- 1) Genudlån til Ørestadsselskabet I/S, A/S Storebælt og A/S Øresund, hvorfor tallene ikke stemmer helt overens med de samlede ændringer i genudlån, der fremgår af *tabel 2.12*. De tre ovenstående selskaber står for nærværende for langt det største omfang af nye genudlån.

Det større fald i ØMU-gældskvoten set i forhold til statsgældskvoten i perioden 2001 til 2004 kan blandt andet henføres til den statslige porteføljeomlægning i form af en samtidig nedbringelse af statens indestående på kontoen i Nationalbanken og den indenlandske obligationsgæld som følge af ønsket om en forbedret likviditetsstyring i staten. Statens indestående i Nationalbanken modregnes således ikke i ØMU-gælden – i modsætning til i statsgælden.

Hverken udviklingen i ØMU-gælden eller i statsgælden kan give et dækkende billede af holdbarheden af de offentlige finanser, idet gældsbegreberne ikke på tilstrækkelig vis omfatter statslige og kommunale finansielle aktiver og endvidere ikke inddrager virkningen af fremtidige nettoforpligtigelser, *jf. Økonomisk Redegørelse*, maj 2004.

3

Offentlige finanser og finanspolitikken

- *Overskuddet på de samlede offentlige finanser skønnes til 18,1 mia. kr. i 2004 og 26,1 mia. kr. i 2005. Det svarer til henholdsvis 1,2 pct. af BNP i 2004 og 1,7 pct. af BNP i 2005. I forhold til decembervurderingen er det offentlige overskud nedjusteret med ca. 2½ mia. kr. i 2004, men opjusteret med godt 4½ mia. kr. i 2005.*
- *Finanspolitikken skønnes – målt ved finanseffekten – at bidrage ekspansivt til den økonomiske aktivitet svarende til 0,6 pct. af BNP i 2004. Finanseffekten er dermed opjusteret med 0,2 pct.enheder siden december, hvilket primært følger af Forårspakken. Dertil kommer et ekspansivt bidrag på 0,1 pct. af BNP fra den midlertidige suspension af SP-indbetalingerne i lyset af Forårspakken.*
- *Finanspolitikkenes stramhedsgrad i 2005 er endnu ikke fastlagt. Det vil ske i løbet af 2004, herunder som led i udarbejdelsen af finanslovforslaget for 2005, der præsenteres i august.*
- *Overskuddene på den strukturelle saldo, dvs. den offentlige saldo rensset for konjunkturernes påvirkning, skønnes til 1,3 pct. af BNP i 2004 og 1,4 pct. af BNP i 2005.*

3. Offentlige finanser og finanspolitikken

3.1. Offentlige finanser

Skønnet for de offentlige finanser i 2004 og 2005 tager afsæt i den aktuelle vurdering af dansk økonomi, *jf. Økonomisk Redegørelse*, maj 2004.

Virkningerne af Forårspakken er afspejlet i skønnene for 2004 og 2005, herunder fremrykning af personskattelettelser, statslige investeringer, offentligt støttet byggeri og udmøntningen af puljen til social- og sundhedsformål, den midlertidige suspension af SP-indbetalingerne samt initiativerne på beskæftigelses- og undervisningsområdet til opkvalificering af ledige mv.

Skønnet for 2004 er desuden baseret på finansloven og kommunebudgetterne for 2004 samt de ministerielle rammedegørelser for udgiftsudviklingen på statens område i 2004. Skønnet for 2005 beror i et vist omfang på beregningstekniske forudsætninger.

Siden decembervurderingen har Danmarks Statistik offentliggjort tal for de offentlige finanser i 2003, der viser et overskud på 16,7 mia. kr. svarende til 1,2 pct. af BNP, *jf. tabel 3.1.*

Mia. kr., årets priser	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
December	38,8	32,5	37,5	21,2	18,5	20,7	21,5
Maj	38,8	32,5	37,5	21,2	16,7	18,1	26,1
Heraf: Stat og kommuner	22,1	13,2	15,5	7,7	1,5	7,7	15,3
Socialle kasser og fonde ¹⁾	16,7	19,3	22,1	13,4	15,1	10,4	10,9
Maj (pct. af BNP)	3,2	2,5	2,8	1,6	1,2	1,2	1,7

1) ATP-fonden, A-kasserne og Lønmodtagernes Garantifond.

Dermed blev overskuddet i 2003 godt $1\frac{3}{4}$ mia. kr. lavere end ventet i december. Det kan især kan henføres til øgede udgifter til overførselsindkomster og subsidier, *jf. bilag 2.*

Der ventes en forbedring af de offentlige overskud til 18,1 mia. kr. i 2004 og 26,1 mia. kr. i 2005, der primært er afledt af den ventede bedring af konjunkturerne. Navnlig som følge af personskattenedsættelserne ifølge skatteaftalen fra 2003 og i mindre omfang Forårspakken fra 2004 skønnes en vis strukturel forringelse af de offentlige finanser fra 2003 til 2005, *jf. afsnit 3.3.*

Forårspakken medfører en yderligere finanspolitisk lempelse i 2004 i forhold til skønnet for finanspolitikken i december, *jf. afsnit 3.2.*

Ændringer i forhold til vurderingen i december 2003

Fremrykningen af personskattenedsættelserne i medfør af Forårspakken indebærer isoleret set en reduktion af den offentlige saldo i 2004 på knap 4 mia. kr., men reduktionen modsvares af et merprovenu af samme størrelsesorden som følge af den midlertidige suspension af indbetalingerne til SP. I 2005 medfører den midlertidige suspension af SP-indbetalingerne og fremrykning af personskattenedsættelser isoleret set en forbedring af den offentlige saldo på ca. 1½ mia. kr. sammenholdt med salduskønnet i december.

Saldoen på de offentlige finanser er nedjusteret med godt 2½ mia. kr. i 2004, *jf. tabel 3.2.*

Tabel 3.2. Ændring af den offentlige saldo i 2004 og 2005 siden december

Mia. kr., årets priser	2004	2005
Selskabsskatter	3,2	2,5
Personskatter mv. og arbejdsmarkedsbidrag	0,5	1,5
Koncessionsafgifter, overskudsdeling mv. fra Nordsøaktiviteterne	-1,7	0,5
Øvrige indtægter	-2,0	-1,2
A-dagpenge og kontanthjælp	0,1	1,3
Efterløn, sociale pensioner og tjenestemandspensioner mv.	-1,6	-2,0
Øvrige indkomstoverførsler	-0,2	0,3
Offentlige subsidier	-1,7	-2,0
Offentligt forbrug og investeringer	-0,2	2,2
Nettorenteudgifter og udbytter	1,3	0,7
Andre udgifts- og indtægtsposter	-0,3	0,8
Ændring af den offentlige saldo, i alt	-2,6	4,6

Note: Negative tal angiver saldoforværringer i form af øgede udgifter eller reducerede indtægter, mens positive tal svarer til saldoforbedringer som følge af lavere udgifter eller forøgede indtægter.

Nedjusteringen kan blandet andet henføres til, at Danmarks Statistiks seneste opgørelse af de offentlige budgetter i 2004 viser flere udgifter og færre indtægter end ventet i december, der tog afsæt i Danmarks Statistiks tidligere opgørelse. Udgifterne til subsidier er således opjusteret, og kon-

3. Offentlige finanser og finanspolitikken

cessionsafgifterne mv. fra Nordsøen og øvrige indtægter er nedjusteret i Danmarks Statistiks opgørelse.

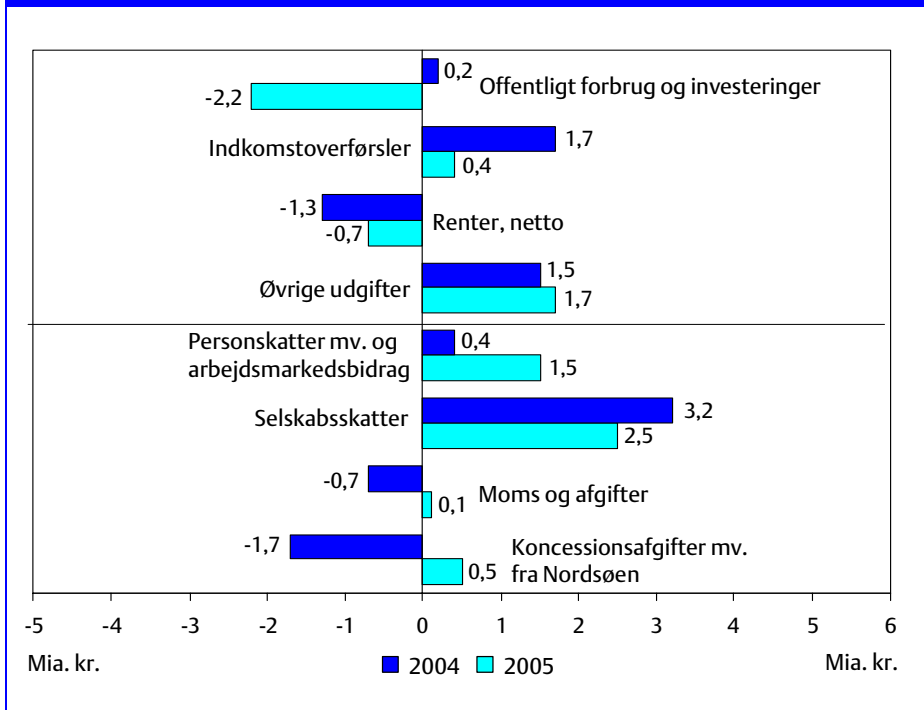
Det lavere overskud i 2004 skyldes desuden højere forventede udgifter til efterløn, sociale pensioner og tjenestemandspensioner mv. I modsat retning trækker opjusteringer af selskabsskatteprovenu, hvilket blandt andet skal ses i lyset af forventede merindtægter fra kulbrinteskatten og de kulbrinteskattepligtige selskaber, samt udbytter, der følger af højere udbyttebetalinger fra DONG.

Det offentlige overskud er opjusteret med godt 4½ mia. kr. i 2005. Det skyldes især et forventet højere selskabsskatteprovenu og lavere offentlige forbrugsudgifter som følge af en nedjustering den skønnede offentlige lønstigningstakt i 2005.

Med afsæt i det ventede mere positive konjunkturbillede i 2005 skønnes der endvidere lavere udgifter til A-dagpenge og kontanthjælp. Det bidrager ligeledes til det højere overskud sammenlignet med decembervurderingen.

De væsentligste ændringer i skønnene for 2004 og 2005 i forhold til decembervurderingen er angivet i *figur 3.1*, og der henvises til en nøjere kommentering i *boks 3.1*.

Figur 3.1. Revision af udgifts- og indtægtsskøn, 2004-2005

Note: Over stregen svarer positive tal i figuren til saldforværringer, idet der er tale om offentlige udgifter. Under stregen svarer positive tal til saldforbedringer, idet der er tale om offentlige indtægter.

3. Offentlige finanser og finanspolitikken

Boks 3.1. Revision af udgifts- og indtægtsskøn, 2004 og 2005

De væsentligste ændringer siden decembervurderingen kan opsummeres på følgende vis:

Udgifterne til det *offentlige forbrug* er uændret i 2004, men nedjusteret med knap 2½ mia. kr. i 2005. Den lavere offentlige forbrugsudgift i 2005 skyldes primært, at skønnet for den offentlige lønstigningstakt i 2005 er nedjusteret til 2,7 pct. mod 3,5 pct. i december. Skønnet for det nominelle offentlige forbrug i 2004 er baseret på Danmarks Statistiks budgetstatistik for 2004 og de ministerielle rammeredegørelser for de statslige udgifter i 2004, hvor initiativerne i Forårspakken er medregnet. Danmarks Statistiks opgørelse af forbruget i 2004 er lidt lavere end ventet i december, men det forventes modsvaret af et merforbrug på godt ¼ mia. kr. som følge af initiativerne i Forårspakken. På linje med decemberskønnet skønnes realvæksten i det offentlige forbrug at udgøre 0,7 pct. i 2004. Realvæksten i forbruget i 2005 forudsættes til 0,5 pct. i overensstemmelse med aftalerne om finansloven for 2004 og om Forårspakken. Som i december skønnes der en vækst i den offentlige beskæftigelse på 3.000 personer i 2004 og 2.500 personer i 2005.

De *offentlige investeringer* er opjusteret med knap ¼ mia. kr. i 2004 og 2005, hvilket følger af fremrykningen af statslige investeringer som led i Forårspakken. I 2004 er realvæksten i de offentlige investeringer opjusteret til 8,3 pct. mod 3,2 pct. i december primært som følge af en nedrevision af de offentlige investeringer i 2003 og i mindre omfang i lyset af fremrykningerne af statslige investeringer til 2004. Der er beregningsteknisk forudsat en realvækst i de offentlige investeringer på 2,0 pct. i 2005 i tråd med vurderingen i december og den seneste mellemfristede fremskrivning.

De offentlige udgifter til *indkomstoverførsler* er opjusteret med ca. 1¾ mia. kr. og knap ½ mia. kr. i 2005. Opjusteringen skyldes i hovedsagen forventede større udgifter til efterløn, folkepension og tjenestemandspensioner mv. De forøgede udgifter til efterløn og folkepension kan navnlig tilskrives højere gennemsnitssatser, mens udgiftsforøgelsen til tjenestemandspensioner mv. også skal ses i sammenhæng med et opjusteret skøn for antal modtagere. De højere gennemsnitssatser til folkepension afspejler udmøntningen af puljen til social- og sundhedsformål i medfør af Forårspakken, der omfatter en udvidelse af modtagerkredsen for den supplerende pensionsydelse. De højere gennemsnitssatser til efterløn skyldes, at relativt flere får en højere efterlønsats som følge af senere tilgang til efterløn. Udgifterne til A-dagpenge og kontanthjælp er i lyset af et lavere ledigheds skøn nedjusteret i begge år, men især i 2005 hvor der skønnes mindreudgifter på godt 1¼ mia. kr. Samtidig forventes et større aktiveringsomfang dog at medføre merudgifter til uddannelsesgodtgørelse på ca. ¼ mia. kr. i begge år.

De *offentlige subsidier* er opjusteret med knap 1¾ mia. kr. i 2004 og 2 mia. kr. i 2005. I 2004 er skønnet for de offentlige subsidier som udgangspunkt baseret på Danmarks Statistiks budgetstatistik for 2004, der viser et niveau for subsidierne, der er ca. 1 mia. kr. højere end ventet i december. Skønnet for subsidierne var i december baseret på Danmarks Statistiks tidligere opgørelse. Dertil kommer en opjustering af subsidierne med afsæt i de ministerielle rammeredegørelser for statens udgifter i 2004, der viser forventede merudgifter til fleksjob, den aktive arbejdsmarkedspolitik, de kollektive trafikselskaber og det offentligt støttede byggeri, herunder i lyset af Forårspakken. Opjusteringen af skønnet i 2004 bærer med over i skønnet for 2005.

Nettorenteudgifter og udbytter er opjusteret med godt 1¼ mia. kr. i 2004 og knap ¾ mia. kr. i 2005. I 2004 kan opjusteringen især henføres til højere aktieudbytter fra DONG, mens det i 2005 er lavere nettorenteudgifter i lyset af et nedsat skøn for rentesatsen, der forklarer opjusteringen.

Boks 3.1. Revision af udgifts- og indtægtsskøn, 2003 og 2004 (fortsat)

Provenuet fra *personskatter mv. og arbejdsmarkedsbidrag* er opjusteret med ca. ½ mia. kr. i 2004 og 1½ mia. kr. i 2005. Det skal ses i sammenhæng med den ventede bedring af konjunktursituationen og fremgangen i beskæftigelsen. I modsat retning trækker en nedjustering af grundlaget for personskatter og arbejdsmarkedsbidrag trods væksten i beskæftigelsen, der følger af en forventet lavere gennemsnitsløn. I 2005 bidrager den midlertidige suspension af SP-indbetalingerne i kombination med fremrykningen af personskattens sætninger til 2004 isoleret set til et merprovenu på 1½ mia. kr. i forhold til decembervurderingen.

Selskabsskatteprovenuet er opjusteret med knap 3¼ mia. kr. i 2004 og 2½ mia. kr. i 2005, hvilket blandt andet kan henføres til opjusteringer af kulbrinteskatteprovenuet i 2004 og selskabsskatteprovenuet fra de kulbrinteskattepligtige selskaber i begge år.

Provenuet fra *registreringsafgiften* er nedjusteret med godt ¾ mia. kr. i 2004 og 2005. Nedjusteringen skyldes en reduktion i afgiftsgrundlaget i 2003 vedrørende antallet af bilkøb og det gennemsnitlige afgiftsprovener pr. bilkøb, der bærer med over i 2004 og 2005. Underliggende trækker den forventede højere vækst i bilkøbet i retning af et højere afgiftsprovener.

Indtægterne fra *koncessionsafgifter, overskudsdeling mv. fra Nordsoaktiviteterne* er nedjusteret med knap 1¼ mia. kr. i 2004, men opjusteret med ½ mia. kr. i 2005. Nedjusteringen i 2004 skyldes, at der foreligger nye tal fra Danmarks Statistik for den nationalregnskabsbaserede opgørelse af de offentlige budgetter for 2004, der viser et lavere provener fra koncessionsafgifterne end ventet i december. På grund af ændret periodisering afspejler Danmarks Statistiks opgørelse ikke som ventet i december en ekstraordinær merindtægt på ca. 2 mia. kr. som følge af overgangen fra royalties til overskudsdeling i 2004. I 2005 skyldes opjusteringen en forventet højere indtægt fra overskudsdelingen.

De *ovrigt indtægter* er nedjusteret med 2 mia. kr. i 2004 og med knap 1¼ mia. kr. i 2005. Nedjusteringen i 2004 skyldes nye tal fra Danmarks Statistik, der viser lavere indtægter end skønnet i december, herunder lavere overskud af offentlig virksomhed, lavere indtægter fra EU's institutioner og lavere indtægter fra indenlandske sektorer, der blandt andet omfatter tilbagebetalinger af offentlige udlæg og privat medfinansiering af offentlige aktiviteter. Nedjusteringen i 2005 skal ses i sammenhæng med nedjusteringen i 2004.

Udviklingen i udgifts- og skattetrykket

Fra 2001 til 2005 skønnes et fald i det samlede offentlige udgiftstryk på 1 pct.enhed af BNP, *jf. tabel 3.3.*

Det skønnede fald i udgiftstrykket følger især af et forventet fald i rentetrykket afledt af en lavere gældskvote og lavere rentesatser. Desuden skønnes et mindre fald i investeringskvoten, der skal ses i sammenhæng med et ekstraordinært højt offentligt investeringsniveau i 2001.

Det offentlige forbrugstryk skønnes at være omtrent uændret fra 2001 til 2005, og der skønnes en stigning i overførselstrykket på 0,3 pct.enheder fra 2001 til 2005 som følge af udgifterne til efterløn og sociale pensioner.

3. Offentlige finanser og finanspolitikken

Skattetrykket, opgjort som de samlede skatters andel af BNP, skønnes at blive reduceret med 1,5 pct.enheder fra 2001 til 2005, herunder som følge af et forventet lavere personskattetryk.

Tabel 3.3. Udgifts- og skattetryk, 1999-2005

Pct. af BNP	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Ændr. 2001- 2005
Forbrug	25,8	25,3	25,9	26,3	26,5	26,3	26,0	0,1
Overførsler	17,8	17,3	17,3	17,5	18,1	18,0	17,6	0,3
Investeringer	1,7	1,7	1,9	1,8	1,6	1,7	1,7	-0,2
Renteudgifter	4,8	4,3	4,0	3,7	3,4	3,1	2,8	-1,2
Øvrige udgifter	5,3	5,3	5,1	5,3	5,2	5,1	5,0	0,0
Udgiftstryk	55,4	53,9	54,2	54,6	54,8	54,3	53,2	-1,0
Personskatter mv. ¹⁾	22,3	22,3	22,5	22,1	22,2	21,8	21,7	-0,8
Arbejdsmarkedsbidrag	4,5	4,4	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	0,0
Pensionsafkastskat	1,2	0,8	0,1	0,1	0,4	0,7	0,7	0,6
Selskabsskatter	3,0	2,4	3,1	2,9	2,9	3,0	2,8	-0,3
Moms	9,9	9,7	9,7	9,7	9,7	9,7	9,7	0,0
Øvrige indirekte skatter	8,5	7,7	7,8	7,9	7,7	7,6	7,5	-0,3
Øvrige skatter	2,1	2,3	2,2	1,7	1,7	1,6	1,6	-0,6
Skattetryk	51,5	49,6	49,9	48,9	49,1	48,9	48,4	-1,5
Renteindtægter	2,5	2,5	2,6	2,3	2,5	2,2	2,1	-0,5
Øvrige indtægter	4,8	4,5	4,7	5,0	4,5	4,6	4,5	-0,2
Told mv. til EU ²⁾	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	0,0
Indtægtstryk	58,6	56,5	57,1	56,1	56,0	55,6	54,9	-2,2

- 1) Personskatter mv. indeholder kildeskatter, vægtafgift fra husholdninger, arve- og gaveafgift samt andre personlige skatter.
- 2) Ifølge de nye nationalregnskabsprincipper kategoriseres disse indtægter som skatter og indgår som følge heraf i skattetrykket. De kategoriseres dog ikke som offentlige indtægter, fordi de tilfalder EU, og indgår derfor ikke i indtægtstrykket.

Der til kommer et forventet lavere selskabsskattetryk, der primært skal ses i sammenhæng med en gradvis tilbagevenden til et lavere og mere normalt niveau for provenuet efter nogle år med meget høje provenuer, dog særligt i 2001.

I modsat retning trækker en skønnet stigning i skattetrykket på 0,6 pct.enheder af BNP som følge af provenuet fra pensionsafkastskatten. Efter flere år med meget lave provenuer skønnes pensionsafkastskatten at give et provenu på godt 10 mia. kr. i 2005.

Fra 2001 til 2005 skønnes et fald i indtægtstrykket på 2,2 pct.enheder, der udover faldet i skattetrykket skyldes lavere renteindtægtstryk og et forventet fald i de øvrige indtægter i forhold til BNP.

3.2. Finanspolitikens aktivitetsvirkning

Finanspolitikens umiddelbare påvirkning af den økonomiske aktivitet måles ved den ét-årige finanseffekt. Finanseffekten angiver et skøn for virkningen på den økonomiske aktivitet af diskretionære ændringer i de offentlige udgifter og indtægter i det år, hvor ændringerne træder i kraft. En positiv finanseffekt indikerer, at finanspolitikken bidrager til at øge aktiviteten, mens en negativ finanseffekt er udtryk for en finanspolitisk afdæmpning af aktiviteten.

Med afsæt de offentlige budgetter for 2004 og Forårspakken skønnes finanseffekten til godt 0,6 pct. af BNP i 2004, *jf. tabel 3.4.*

Tabel 3.4. Finanseffekt, 1998-2004

Aktivitetsvirkning, pct. af BNP	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Udgifter i alt	0,4	0,4	0,1	0,5	0,2	-0,2	0,1
Indtægter i alt ¹⁾	-0,4	-0,2	-0,2	-0,2	0,1	0,1	0,5
Finanseffekt i alt	0,0	0,2	0,0	0,3	0,3	-0,1	0,6
Midlertidig suspension af SP	-	-	-	-	-	-	0,1

Note: En revision af metodegrundlaget for finanseffektberegningen er under udarbejdelse og vil blive præsenteret i den kommende *Finansredegørelse 2004*, Juni 2004. Revisionen omfatter navnlig en genberegning af de modelbaserede multiplikatorer i lyset af en revideret ADAM-model. De genbereggede multiplikatorer viser generelt lavere førsteårsvirkninger af finanspolitikken og afspejler dermed, at økonomien på helt kort sigt ses at være blevet mindre følsom over for finanspolitiske ændringer.

- 1) Den midlertidige pensionsopsparing blev som led i Pinsepakken videreført i form af den særlige pensionsopsparing (SP) i 1999. Omlægningen af den særlige pensionsopsparing til en individuel pensionsordning fra og med 2001 påvirker ikke finanseffekten.

I forhold til decembervurderingen er finanseffekten dermed opjusteret med 0,2 pct.enheder i 2004, hvilket følger af Forårspakken, herunder især fremrykningen af personskattelettelser og i mindre omfang de udgiftspolitiske lempelser.

3. Offentlige finanser og finanspolitikken

I 2004 ventes endvidere et ekspansivt bidrag på ca. 0,1 pct. af BNP fra den midlertidige suspension af SP-indbetalingerne ifølge Forårspakken. Bidraget er ikke medregnet i finanseffekten, idet ordningen ikke længe er en integreret del af de offentlige finanser som følge af omlægningen til en individuel pensionsordning.

Med Forårspakken skønnes den økonomiske aktivitet dermed isoleret set at blive stimuleret yderligere svarende til ca. 0,3 pct. af BNP i 2004.

Udover skattnedsættelserne kan lempelsen på indtægtssiden i 2004 henføres til indfasningen af afgiftslettelser på spiritus og tobak på finansloven for 2003 samt en række nye skatte- og afgiftsinitiativer på finansloven for 2004, herunder lavere emballageafgift, fradrag i registreringsafgiften for ESP-bremser og andet sikkerhedsudstyr samt forhøjelse af grænsen for tildeling af medarbejderaktier. Dertil kommer den implicite lempelse, der følger af, at punktafgifterne ikke opjusteres i takt med den generelle prisudvikling, jf. skattestoppet.

Bidraget fra udgiftspolitikken, der skønnes til godt 0,1 pct. af BNP, i 2004, følger af den skønnede reale vækstrate på 0,7 pct. i det offentlige forbrug og realvæksten i de offentlige investeringer på 8,3 pct.

Finanspolitikken vurderes at være rimeligt afstemt med det ventede forløb i dansk økonomi i 2004, jf. *Økonomisk Redegørelse*, maj 2004.

Finanspolitikken stramhedsgrad i 2005 er ikke fastlagt på nuværende tidspunkt, idet den konkrete finanspolitiske prioritering vil finde sted i løbet af 2004, herunder i forbindelse med udarbejdelsen af finanslovsforslaget for 2005, der præsenteres i august.

3.3. Strukturel budgetsaldo

Saldoen på de offentlige finanser afhænger af konjunktursituationen. I perioder med høj økonomisk vækst stiger de offentlige indtægter fra skatter og afgifter således relativt meget, mens udgifterne til overførselsindkomster har en tendens til at falde – primært som følge af faldende ledighed. Potentialt for en gunstig udvikling i den offentlige saldo er derfor større i en højkonjunktur med lav ledighed og høj beskæftigelse end i en periode med højere ledighed og lavere beskæftigelse.

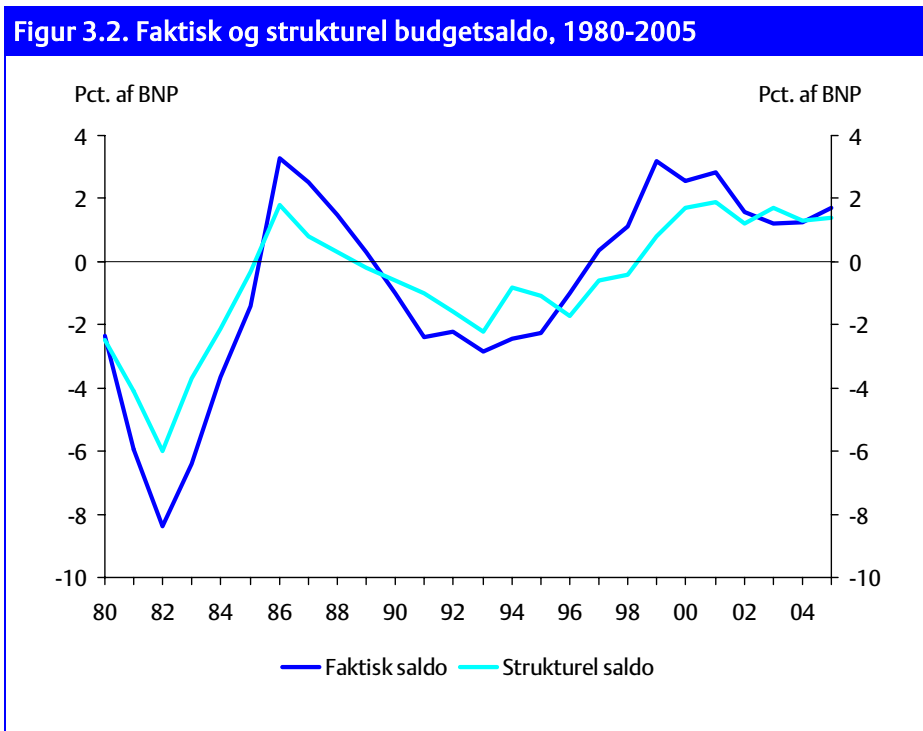
Den *strukturelle budgetsaldo* opgøres som den faktiske offentlige saldo fratrukket det positive eller negative bidrag fra konjunkturerne og angiver

dermed stillingen på de offentlige finanser rensset for den givne konjunktursituation.

Forskellen mellem den faktiske og den strukturelle saldo afhænger af, hvor mange ledige ressourcer der er i økonomien. Den strukturelle budgetsaldo er derfor blandt andet bestemt af finanspolitikens stramhedsgrad og den skønnede strukturelle ledighed.

I den mellemfristede strategi frem mod 2010 forudsættes der overskud på den strukturelle budgetsaldo på i gennemsnit 1½-2½ pct. af BNP. Derved vil den offentlige gæld kunne nedbringes, således at de offentlige finanser vil være robuste overfor skiftet i befolkningens sammensætning i retning af flere ældre og færre erhvervsaktive.

Den strukturelle budgetsaldo skønnes at udgøre 1,3 pct. af BNP i 2004 og 1,4 pct. af BNP 2005, *jf. figur 3.2.*

Dermed skønnes den strukturelle saldo at ligge under det forudsatte målinterval i begge år. Reduktionen af den strukturelle saldo fra 2003 til 2005 kan navnlig henføres til den ekspansive finanspolitik i 2004, herun-

3. Offentlige finanser og finanspolitikken

der nedsættelserne af skatten på arbejdsindkomst. De gunstige strukturvirkninger for arbejdsudbuddet af skattnedsættelserne forventes først at vise sig på lidt længere sigt.

I 2003 og 2004 skønnes overskuddet på den strukturelle saldo at være større end overskuddet på den faktiske saldo, hvilket afspejler, at den faktiske saldo er midlertidigt påvirket af et negativt bidrag fra de svagere konjunkturer. I forlængelse heraf ventes konjunkturfremgangen i 2005 at medføre et positivt bidrag til den faktiske saldo.

Forårspakkens fremrykning af skattelettelser og den midlertidige suspension af SP-indbetalingerne er forenelig med den forudsatte finanspolitik og svækker ikke gældsnedbringelsen frem mod 2010.

Suspensionen af SP-bidraget i 2004 og 2005 medfører mindre skattemæssige fradrag og dermed større skatteprovenu, der isoleret set forbedrer de offentlige finanser i de to år. Korrigeret herfor ligger den strukturelle saldo knap ½ pct. under det opstillede målinterval for de offentlige overskud frem mod 2010. Modstykket hertil er en forudsat forbedring af den strukturelle saldo frem mod 2010 som følge af stram udgiftsstyring og gennemførelse af yderligere strukturtiltag, der varigt kan øge beskæftigelsen.

Forøgelsen af den strukturelle saldo med ca. 2½ pct.enheder af BNP siden 1995 følger navnlig af en reduktion af den strukturelle ledighed og faldende nettorenteuudgifter, *jf. tabel 3.5.*

I modsat retning trækker virkningen af efterspørgselssammensætningen, hvor en relativt beskeden vækst i privatforbruget i forhold til BNP-væksten gennem årene har bidraget til en reduktion af den strukturelle saldo gennem en mindre vækst i det indirekte skatteprovenu. I forhold til andre BNP-komponenter er afgiftsindholdet i privatforbruget således højt, og relativ lavere vækst i privatforbruget vil derfor trække i retning af en lavere strukturel saldo.

Tabel 3.5. Den strukturelle budgetsaldo, 1995-2005

Pct. af BNP	Strukturel saldo			Ændring som følge af					
	Niveau	Årlig ændring	Finanspolitik ¹⁾	Strukturel ledighed ²⁾	Arbejdsudbud ³⁾	Nettorenterudgifter	Specielle poster ⁴⁾	Efterspørgsel ⁵⁾	Andet/residual
1995	-1,1								
1996	-1,7	-0,5	0,3	0,3	-0,3	0,2	-0,5	-0,1	-0,4
1997	-0,6	1,1	0,9	0,4	0,4	0,1	-0,1	-0,1	-0,5
1998	-0,4	0,2	0,1	0,5	0,1	0,3	-0,6	-0,3	-0,1
1999	0,8	1,1	0,6	0,3	-0,2	0,3	0,8	-0,6	0,1
2000	1,7	1,0	-0,1	0,4	0,7	0,3	0,5	-0,9	0,1
2001	1,9	0,2	-0,2	0,1	0,2	0,3	0,1	-0,4	0,0
2002	1,2	-0,7	-0,2	0,1	-0,2	0,3	-0,7	0,0	0,0
2003	1,7	0,4	-0,1	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0
2004	1,3	-0,4	-0,7	0,0	0,1	0,2	0,0	0,1	-0,1
2005	1,4	0,1	0,2	0,0	-0,1	0,2	-0,2	0,0	0,0
I alt	-	2,5	0,8	2,1	0,8	2,4	-0,6	-2,2	-0,8

Note: Metoden til beregningen af den strukturelle saldo er som udgangspunkt baseret på den metode, der anvendes af OECD.

- 1) Bidraget fra finanspolitikken er baseret på en ADAM beregning kan som følge af metodeforskelle afvige fra de direkte provenuer, der anvendes til beregningen af finanseffekten. Personskatteprovenuervirkningen af den midlertidige suspension af SP-indbetalingerne i 2004 og 2005 er medregnet i bidraget fra finanspolitikken.
- 2) Den strukturelle ledighed angiver det ledighedsniveau, som er foreneligt med en langsigtsholdbar inflation.
- 3) Til grund for beregningen ligger arbejdsudbuddet målt i timer.
- 4) Specielle poster indeholder blandt andet drifts- og kapitaloverførsler, overskud af offentlig virksomhed, indtægter fra Nordsøaktiviteterne, skatteværdien af nettopensionsindbetalinger samt indførelsen af det midlertidige pensionsbidrag i 1998, videreførelsen heraf i form af den særlige pensionsopsparing samt omlægningen af den særlige pensionsopsparing til en individuel pensionsordning fra og med 2001.
- 5) Strukturelle virkninger for de offentlige finanser af ændringer i efterspørgsels sammensætningen, der navnlig følger af forskelle i den indirekte beskatning.

Bilag

Bilag 1. Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2004

Mia. kr., årets priser	
Fremrykning af kildeskatteafregning	8,8
Afregning af feriepenge	4,7
Feriefondens renteindtægter	0,1
Statens Bygningsfredningsfond	0,03
Aktiesalg, EKR Kreditforsikring	0,3
Etablering af Statens Ejendomsselskab	0,2
Fremrykning af selskabs-, fonds- og kulbrintebeskatningen	8,9
Korrektion vedr. endelig afregning i 1999 af indkomstskat til kommunerne for 1997	0,1
Endelig afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1995	-2,4
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	0,2
1997 i alt	21,0
Salg af aktier i TeleDanmark	30,9
Omlægning af statslige aktiver	1,9
Harmoniseret afregning af lønsumsafgift	0,7
Betalingsregler for elafgift (inkl. momseffekt)	0,5
Scandlines	0,5
Fremrykning af selskabs-, fonds- og kulbrintebeskatningen	1,6
Korrektion vedr. endelig afregning i 2000 af indkomstskat til kommunerne for 1998	-1,3
Endelig afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1996	0,1
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	1,0
1998 i alt	36,0
Salg af statslige aktiver	1,3
Kapitalindskud i COMBUS	-0,3
Aftale med Naturgas Syd og DONG	-1,4
Acontoindbetaling vedr. Dansk Tipstjeneste	0,7
Pinsepakken	-0,7
Fremrykning af selskabs-, fonds- og kulbrintebeskatningen	5,2
Korrektion vedr. endelig afregning i 2001 af indkomstskat til kommunerne for 1999	0,1
Endelig afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1997	-0,1
Korrektion vedr. endelig afregning i 2001 af kapitalpensionsafgift til kommunerne for 1999	-0,3
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	0,2
1999 i alt	4,8

Bilag 1. Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2004

Mia. kr., årets priser	
Pinsepakken	0,8
Selskabsskat	-3,4
Overdragelse af statshavne	-0,7
Kapitaludtræk fra Post Danmark	0,3
Ekstraordinær indfrielse af saneringslån (Københavns kommune)	0,5
Ekstraordinært udbytte fra PostDanmark og DSB	0,2
Korrektion vedr. endelig afregning i 2002 af indkomstskat til kommunerne for 2000	2,3
Endelig afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1998	1,3
Frivillige indbetalinger af personskat	0,4
Opløsning af Dansk Eksportfinansieringsfond	0,2
Omlægning af kredittider for momsen (inkl. afledet effekt på andre afgifter)	12,4
Omlægning af kredittider for vandafgiften	0,2
Afvikling af ejendomsselskabet TOR I/S	-1,0
Ændring af procentgodtgørelse	0,5
Pensionsafkastskat	2,7
Korrektion vedr. endelig afregning i 2002 af ejendomsværdiskat til kommunerne for 2000	0,5
Korrektion vedr. endelig afregning i 2002 af kapitalpensionsafgift til kommunerne for 2000	0,8
Kraftvarmeværkers efterbetaling	0,3
Overførsel fra Hypotekbankens reserver	1,0
Salg af aktier i Københavns Lufthavn	0,9
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-0,9
2000 i alt	19,4

Bilag 1. Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2004

Mia. kr., årets priser

Selskabsskat	8,1
Ændret beskatning af husdyrbesætninger	0,4
Ekstraordinært aktieudbytte fra DONG mv.	1,0
Endelig afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1999	-0,1
Stramning af momskredittider for store virksomheder	14,4
Afskaffelse af importmoms	-1,9
Omlægning af momskredittider for landbrug (inkl. afledet effekt på andre afgifter)	0,5
Stramning af kredittid for lønsumsafgift	0,3
Pinsepakken	1,1
Frivillige skatteindbetalinger	6,3
Fastfrysning af personfradrag/nedsættelse af A-kassekontingent	-1,2
Ekstraordinært bidrag til EU sfa. omlægning af kredittider for momsen i 2000	-0,5
Overdragelse af statshavne	-0,1
Pensionsafkastskat	-11,8
Naturgas Sjællands overgang til DONG	-0,2
UMTS-licenser – ekstraordinær indtægt i 2001 i forhold til den årlige indtægt 10 år frem	0,7
Indbetaling fra DTU m.fl. vedr. overgang til selveje	1,8
Endelig afregning af kapitalpensionsafgift til kommunerne for indkomståret 1999	-0,3
Korrektion vedr. endelig afregning i 2003 af kapitalpensionsafgift til kommunerne for 2001	0,1
Tilbagebetaling af kantineoms	-0,3
Statens forsknings- og uddannelsesbygninger	-0,6
Afregning vedr. told og landbrugsafgifter til EU (refusion af opkrævningsomkostninger)	-0,4
Korrektion vedr. endelig afregning i 2004 af indkomstskat til kommunerne for 2001	1,6
Korrektion vedr. endelig afregning i 2004 af ejendomsværdiskat til kommunerne for 2001	0,4
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-0,7
2001 i alt	18,4

Bilag 1. Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2004

Mia. kr., årets priser	
Fastfrysning af personfradrag/nedsættelse af A-kassekontingent	1,2
Selskabsskat	3,2
Pinsepakke	0,8
Ekstraordinært bidrag til EU som følge af omlægning af kredittider for moms i 2001	-0,4
Endelig afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 2000	-2,3
EU-formandskab	-0,8
Stramning af kredittider for A-skat og arbejdsmarkedsbidrag	14,8
Tilbagebetaling af kantinemoms	-0,5
Endelig afregning af ejendomsværdiskat til kommunerne for indkomståret 2000	-0,5
Endelig afregning af kapitalpensionsafgift til kommunerne for indkomståret 2000	-0,8
Pensionsafkastskat	-12,6
Omlægning af statslige aktiver	0,7
Renteafkast af FerieKonto	0,1
Konkurrenceevnepakke, lempelse af kredittid for mellemstore virksomheder	-1,5
Mindreforbrug som følge af reduktion af videreførte midler	0,5
Regeringsinitiativer i forbindelse med FL02 og 100-dages programmet	0,2
Ekstraordinært låneafdrag fra DONG	0,5
Medarbejderaktieordninger, jf. Coloplastdommen	0,0
Mindreudgift vedr. tjenestemandspensioner	1,6
Statens forsknings- og uddannelsesbygninger	0,9
Afregning vedr. told og landbrugsafgifter til EU (refusion af opkrævningsomkostninger)	0,4
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	1,1
2002 i alt	6,4

Bilag 1. Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2004

Mia. kr., årets priser	
Pensionsafkastskat	-5,7
Selskabsskat	8,2
Endelig afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 2000	-0,3
Endelig afregning af kapitalpensionsafgift til kommunerne for indkomståret 2001	-0,1
Modregning af regeringsinitiativer i forbindelse med FL02 og 100-dages programmet	-0,2
Ekstraordinært udbytte fra DSB	0,2
Omlægning af statslige aktiver	1,0
Én afregningskonto	3,5
DONG ekstraordinært afdrag af lån	0,4
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	0,3
Renteafkast af FerieKonto	0,2
Supplerende engangsydelse til folkepensionister	-0,4
Grænshandel	-0,3
Medarbejderaktieordninger, jf. Coloplast-dommen	-1,0
Tabt landsretskendelse vedr. momsopgørelse fra selvejende institutioner	-0,1
Tilbagebetaling af kantinemoms	-0,1
Afregning til kommunerne for 2000 og tidligere	-0,3
Tilkendt erstatning i Wanadoo-sagen	0,1
Ejendomssalg på ministerområder	0,1
Indtægt fra salg af radio-sendetilladelser (P5 og P6)	0,1
Teknisk omlægning vedr. SES, kontorejendomme	0,2
Førtidig indfrielse af udviklingslån (Indien)	0,5
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	1,8
Ekstraordinær tilbagebetaling af EU-bidrag for 2003	0,6
2003 i alt	8,7

Bilag 1. Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2004

Mia. kr., årets priser	
Pensionsafkastskat	-0,7
Selskabsskat	-4,8
Endelig afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 2001	-1,6
Endelig afregning af ejendomsværdiskat til kommunerne for indkomståret 2001	-0,4
Tabt landsretskendelse vedr. momsopgørelse fra selvejende institutioner	-0,1
Omlægning af statslige aktiver (FL §35)	1,0
Udlodninger fra IØ og IFU samt afvikling af investeringsfonden for vækstmarkeder	1,4
Renteafkast af FerieKonto	0,1
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	0,5
Ekstra bevilling til udbetaling af overarbejde	-0,1
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-0,3
Aftale vedrørende DUC's olie- og gasindvinding	2,0
Køb af Gastra A/S	-1,1
Aktieudbytte fra Dong A/S	1,1
Ekstraordinært udbytte fra DSB	0,1
2004 i alt	-2,8

Bilag 2. Offentlige finanser, 2003-2005

Mia. kr., løbende priser	----- 2003 -----			----- 2004 -----			----- 2005 -----		
	Dec.	Maj	Ændr.	Dec.	Maj	Ændr.	Dec.	Maj	Ændr.
Forbrug	369,5	369,2	-0,2	382,5	382,5	0,0	395,8	393,5	-2,4
Overførsler	251,5	252,8	1,2	260,3	262,0	1,7	266,5	266,9	0,4
Investeringer	23,8	22,9	-0,8	25,0	25,2	0,2	26,0	26,2	0,2
Renteudgifter	47,5	48,1	0,6	46,0	45,7	-0,3	44,0	43,0	-1,0
Subsidier	29,2	31,0	1,8	29,8	31,5	1,7	30,5	32,5	2,0
Øvrige udgifter ¹⁾	41,6	41,4	-0,2	42,5	42,4	-0,1	44,1	43,8	-0,3
Udgifter i alt	763,0	765,5	2,5	786,1	789,2	3,1	806,8	805,8	-1,1
Personskatter mv. ²⁾	310,4	310,2	-0,2	316,3	316,8	0,6	326,8	328,6	1,9
Arbejdsmarkedsbidrag	62,8	62,9	0,1	65,3	65,1	-0,1	68,1	67,8	-0,3
Selskabsskatter	39,9	39,9	0,0	40,1	43,3	3,2	40,0	42,5	2,5
Pensionsafkastskat	6,1	6,1	0,0	9,6	9,9	0,3	9,9	10,1	0,2
Moms	135,8	135,3	-0,4	141,2	141,3	0,1	146,6	146,9	0,3
Registreringsafgift	13,1	13,2	0,0	15,2	14,3	-0,8	16,1	15,3	-0,8
Øvrige indirekte skatter	92,7	91,8	-0,9	93,0	93,1	0,1	95,3	95,9	0,6
Øvrige skatter ³⁾	23,1	23,5	0,4	24,0	23,9	-0,1	23,8	24,0	0,2
Renteindtægter	32,0	35,3	3,3	31,6	32,5	0,9	32,7	32,4	-0,3
Bruttoestindkomst	27,1	27,1	0,0	27,4	27,4	0,0	27,8	27,7	-0,1
Øvrige indtægter ⁴⁾	38,5	36,9	-1,6	43,2	39,6	-3,6	41,2	40,5	-0,7
Indtægter i alt	781,5	782,1	0,6	806,8	807,3	0,5	828,3	831,9	3,5
Offentlig saldo	18,5	16,7	-1,9	20,7	18,1	-2,6	21,5	26,1	4,6
Renter, netto	15,5	12,8	-2,7	14,4	13,1	-1,3	11,3	10,6	-0,7
Offentlig primær saldo ⁵⁾	34,0	29,5	-4,5	35,1	31,2	-3,9	32,8	36,7	3,9

- 1) Øvrige udgifter indeholder blandt andet kapitaloverførsler, overførsler til Færøerne og Grønland samt bidrag til EU's budget.
- 2) Personskatter mv. indeholder: Kildeskatte, ejendomsværdiskat, vægtafgift fra husholdninger, afgift af dødsboer og gaver samt andre personlige skatter.
- 3) Øvrige skatter indeholder bidrag til sociale ordninger (ordinært ATP-bidrag, A-kassebidrag og efterlønsbidrag).
- 4) Øvrige indtægter indeholder blandt andet overskud af offentlig virksomhed, diverse drifts- og kapitaloverførsler fra andre indenlandske sektorer og EU samt imputerede (beregne) indtægter i form af bidrag til tjenestemandspensioner.
- 5) Den primære saldo angiver stillingen på de offentlige finanser før nettorenteudgifter.